

Λόρδος Robertson

3 Το NATO σημεία γλιτεία

Lloyd Axworthy

8 Το νέο λειτουργημα του NATO για την ασφάλεια

Joseph S. Nye, Jr.

12 Επαναπροσδιορίζοντας την αποστολή του NATO στην Εποχή των Πληροφοριών

Δρ Boris Frlec

16 Η άποψη της Σλοβενίας για την προώθηση της σταθερότητας στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη

Bodo Hombach

20 Το Σύμφωνο Σταθερότητας: Ένα νέο ξεκίνημα στα Βαλκάνια

Martin Dahinden

24 Η πολιτική ασφάλειας της Ελβετίας και ο επαιρικός δεσμός με το NATO

Nancy T. Schulte

29 Το Επιστημονικό Πρόγραμμα του NATO ενισχύει τις ανταλλαγές του με Εταίρους

Περιεχόμενα 1999

33 Τα κυριότερα άρθρα ανά συγγραφέα

34 Πίνακας Περιεχομένων ανά τεύχος

Αρχισυντάκτης: Βίκι Νίλσεν
Βοηθός Πραγματής: Φελίσιο Μπρίζ
Εικονογράφης: Φωτογραφική υπηρεσία του NATO
Υπηρεσία Πληροφοριών του NATO,
1110 Βρυξέλλες, Βέλγιο

Το περιοδικό τόνο, που εκδίδεται υπό την αιγάλη του Γενικού Γραμματέα, σοκό πέχει να συμβάλλει σε μιαν εποικοδομητική συζήτηση των προβλημάτων της Ατλαντικής Συμμαχίας. Τα άρθρα, λοιπόν, δεν ανταρσιοποιούν οποσδήποτε την επίσημη άποψη ή πολιτική των κυβερνήσεων των χωρών μελών του NATO.

Τα άρθρα μπορούν να αναδημοσιευθούν, αφού πρόταται ληφθεί άδεια από τον Αρχισυντάκτη, με τον όρο ότι θα γίνε-

ται μνεία του Δελτίου NATO, τα δε εντάπιαρα άρθρα θα δημοσιεύνονται με το όνομα των αρθρογράφων.

* Οι αναγνώστες μπορούν να προμηθεύνονται το Δελτίο NATO από την "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΑ ΤΗΝΑΤΑΛΑΝΤΙΚΗΚΑΙ ΙΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ" μέλος της "Atlantic Treaty Association" για την Ελλάδα, γράφοντας στην Τ.Θ. 23070 Αθήνα 112 10 ή κατόπιν συνεννοήσεως στο τηλέφωνο 8655979 ή fax 8654742.

Το "Δελτίο της Ελληνικής Ενώσης για την Ατλαντική και Ευρωπαϊκή Συνεργασία" εκδίδεται με την ευθύνη της Ε.Ε.Α.Ε.Σ.

Η Υπηρεσία Πληροφοριών δημοσιεύει επίσης βιβλία, φυλλάδια και πολύτυχα σχετικά με ποικίλα συμμαχικά θέματα. Ειδικότερα, περιλαμβάνονται:

* Συγκεκριμένες "πλευρές" του NATO.

* Οικονομικές και εποικιμονικές εκδόσεις.

ISNSN 0255-3813

Εξόφυλλο: Ο Γενικός Γραμματέας του NATO Λόρδος Robertson εκφωνεί λόγο σε μια ανεπίσημη συνεδρίαση του Βορειο-Ατλαντικού Συμβουλίου την πρώτη ημέρα ανάληψης των καθηκόντων του, στις 14 Οκτωβρίου 1999.

(NATO photo)

Ο Γενικός Γραμματέας του NATO Λόρδος Robertson και οι Μόνιμοι Αντιπρόσωποι του Βορειο-Ατλαντικού Συμβουλίου σε ένα σημείο ελέγχου στο δρόμο που οδηγεί από την Pristina, Κοσσυφοπέδιο, στα Σκόπια, την πρωτεύουσα της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας*, στις 22 Οκτωβρίου, στη διάρκεια της διήμερης επίσκεψης τους στην περιοχή. (NATO photo)

(*) Η Τουρκία αναγνωρίζει τη Δημοκρατία της Μακεδονίας με το συνταγματικό της όνομα.

Ματιές στο NATO

15 Νέος Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Γερμανίας

26 IH Ιρλανδία γίνεται μέλος της Σύμπραξης για την Ειρήνη

28 Νέος Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Δανίας

To NATO στη νέα χιλιετία

Λόρδος Robertson

Γενικός Γραμματέας του NATO και Πρόεδρος των Βορειο-Ατλαντικού Συμβούλιου

Στο πρώτο του άρθρο για το Δελτίο NATO, ο νέος Γενικός Γραμματέας παρουσιάζει το όραμά του για την Συμμαχία καθώς και τις κύριες προτεραιότητες στην αρχή της θητείας του, οικοδομώντας πάνω στα επιτεύγματα του προκατόχου του. Ως απαραίτητο θεμέλιό της, η Συμμαχία πρέπει να διατηρήσει μια υγιή δι-Ατλαντική σχέση βασισμένη σε αξεσ και στην κοινή απόφαση να τις τηρήσουμε. Για να πετύχει το στόχο αυτό, το νέο NATO πρέπει να είναι καλύτερα εξισορροπημένο, με μια εντονότερη Ευρωπαϊκή συνεισφορά μέσα στους κόλπους μάς στρατιωτικά πιο ικανής Συμμαχίας. Ακόμα, το νέο NATO πρέπει να παραμένει ανοικτό -ανοικτό σε νέα μέλη, ανοικτό στην εμβάθυνση των σχέσεών με τους Εταίρους του, και ανοικτό σε δημιουργικούς τρόπους ώστε να πρωτανεύσει η ειρήνη και η ασφάλεια στον Ευρω-Ατλαντικό χώρο.

Eπιτρέψτε μου να αρχίσω εκφράζοντας την τιμή και την χαρά που αισθάνομαι καθώς επιλέγηκα γι' αυτό το αξιώμα. Το NATO ήταν και παραμένει σήμερα η πιο αποτελεσματική Συμμαχία στο πρόσωπο της γης. Κανείς άλλος οργανισμός τα τελευταία πενήντα χρόνια δεν έκανε περισσότερα για να διατηρήσει την ειρήνη, την ελευθερία και την δημοκρατία των μελών του. Τους τελευταίους μήνες μάλιστα, η Συμμαχία απέδειξε ότι είναι πανέτοιμη να αντιμετωπίσει τις πλέον απαιτητικές προκλήσεις στην ασφάλεια του Ευρω-Ατλαντικού χώρου.

Σε μεγάλο βαθμό οι επιτυχίες αυτές των τελευταίων ετών οφείλονται στον προκάτοχό μου Γενικό Γραμματέα, Dr Javier Solana. Στην διάρκεια της τετράχρονης θητείας του, η Συμμαχία ήρθε αντιμέτωπη με κολοσσιαίες προκλήσεις:

- Την πρώτη ειρηνευτική της αποστολή εκτός γεωγραφικών της ορίων στην Βοσνία και Ερζεγοβίνη.
- Την πρώτη διεύρυνση της Συμμαχίας από το τέλος του Ψυχρού Πολέμου.
- Ιστορικές συμφωνίες με την Ρωσία και την Ουκρανία.

■ Την εμβάθυνση του Εταιρικού δεσμού με 25 χώρες της Κεντρικής Ευρώπης και Κεντρικής Ασίας.

■ Εσωτερική μεταρρύθμιση, συμπεριλαμβανομένης και της νέας δομής διοίκησης, και φυσικά,

■ Την τεράστια πρόληπση της αεροπορικής εκστρατείας που διήρκεσε επί 78 μέρες και αποσκοπούσε στο να σταματήσει την καταπίεση κατοίκων στο Κοσσυφοπέδιο.

Όλες αυτές οι προκλήσεις στέφθηκαν με επιτυχία, χάρις στις ηγετικές ικανότητες του Javier Solana και στην καταπληκτική συνοχή της Συμμαχίας, καθώς στην ικανότητά της να προσαρμόζεται σε νέες συνθήκες.

Η Συμμαχία μετεξελίχθηκε από ένα παθητικό αμυντικό οργανισμό που αντιδρούσε, σε ένα οργανισμό που οικοδομεί ενεργά την ειρήνη σε ολόκληρη την Ευρώπη. Οι προτεραιότητες του NATO υλοποίηθηκαν με τέτοια επιτυχία την τελευταία δεκαετία, ώστε σήμερα η Συμμαχία διαδραματίζει πιο καίριο ρόλο και είναι πιο απαραίτητη από ποτέ. Τα θεμέλια του NATO καθώς αυτό μπαίνει στον 21ο αιώνα είναι απόλυτα συμπαγή.

Ο Γενικός Γραμματέας της NATO Λόρδος Robertson εκφράζει την επιτυχία της Συμμαχίας στην Βοσνία, στις 21 Οκτωβρίου, στη διάρκεια της διμερής επίσκεψής του στην περιοχή SFOR στη Βοσνία.

(NATO phot)

Ιορειο-
ντικό
διάλογο συναντά
ες των
νιόφωνων και
Σερβικής κοι-
τας στο αρχη -
της KFOR,
· Pristina, στο
υφοπέδιο,
22 Οκτωβρίου.

O photo)

Η αποστολή είναι να οικοδομήσουμε πάνω σ' αυτές τις επιτυχίες, ώστε να διασφαλίσουμε ότι το NATO θα συνεχίσει να αντεπεξέρχεται με επιτυχία στις προκλήσεις του μέλλοντος. Επιτρέψτε μου να συγκεκριμενοποιήσω ορισμένες σκέψεις μου.

Σταθεροποιώντας τα Βαλκάνια

Πρώτον, το NATO θα πρέπει να συνεχίσει να παίζει πλήρως τον ρόλο του στην σταθεροποίηση των Βαλκανίων. Δεν πρέπει απλά να εδραιώσουμε την ειρήνη που οικοδομούμε στο Κοσσυφοπέδιο, αλλά ταυτόχρονα να συνεισφέρουμε στις ευρυτερές προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας να οικοδομηθεί μια διαρκής σταθερότητα και ευημερία σε ολόκληρη την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Πρέπει οπωδόποτε να διασφαλίσουμε ότι το μέλλον της περιοχής αυτής δεν θα παραμείνει όμηρος του παρελθόντος.

Πραγματοποιήσαμε ήδη αξιόλογη πρόσοδο στο Κοσσυφοπέδιο. Η αεροπορική εκστρατεία επέτυχε τους στόχους μας που ήταν να αναστραφεί η εθνική εκκαθάριση και να υποχρεώσουμε τον Πρόεδρο Milosevic να αποσύρει τις δυνάμεις του. Σιγά -σιγά αποκαθίσταται ένα ασφαλές περιβάλλον. Πάνω από 800.000 πρόσφυγες επέστρεψαν στις εστίες τους. Τα Ηνωμένα Έθνη καθέρωσαν την παρουσία τους και 1.800 αστυνομικοί των Ηνωμένων Έθνών περιπολούν στους δρόμους.

Ο Απελευθερωτικός Στρατός του Κοσσυφοπέδιου (UCK) διαλύθηκε και δημιουργήθηκε μια μη-στρατιωτική δύναμη για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών. Κάθε βδομάδα ένα πολύμειονοτικό μεταβατικό συμβούλιο συνεδριάζει προλειαίνοντας το έδαφος για ένα πολιτικό μέλλον με την συμμετοχή όλων των μειονοτήτων. Ακόμα, προετοιμασίες βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη για την διεξαγωγή εκλογών κάποια στιγμή του χρόνου. Όλα αυτά αποτελούν σημαντική πρόοδο, ειδικά αν θυμηθεί κανείς το χάος και τις βιαστήτες που υπέφεραν οι Κοσοβάροι κάτω από το καθεστώς του Βελιγραδίου πριν από λίγους μόλις μήνες.

Πολλά ακόμη χρειάζεται να γίνουν. Ο άμεσος στόχος της διεθνούς κοινότητας, συμπεριλαμβανομένου και του NATO, είναι να βοηθήσουμε όλους τους κατοίκους του Κοσσυφοπέδιου να απολαύσουν την ειρήνη και την ασφάλεια που όλοι απολαμβάνουμε. Με τον χρόνο, πρέπει επίσης να προαγάγουμε την δημοκρατία και να αρχίσουμε να δημιουργούμε τις συνθήκες στις οποίες θα μπορέσει το Κοσσυφοπέδιο να αναπτυχθεί οικονομικά. Οι στόχοι αυτοί απαιτούν πραγματική αφοσίωση, αλλά θα επιμείνουμε. Κερδίσαμε τον πόλεμο -αλλά δεν πρέπει να χάσουμε την ειρήνη.

Η Βοσνία δείχνει τα ευεργετήματα που μπορούν να προελθουν από την υπομονετική διασύνδεση. Η χώρα αυτή έχει κάνει βήματα πραγματικής προόδου από την είσοδο των ΝΑΤΟϊκών δυνάμεων το 1995, και συνεχίζει να βελτιώνεται. Φέτος κάπου 80.000 πρόσφυγες γύρισαν στα σπίτια τους -αριθμός διπλάσιος από πέρυσι. Όλο και περισσότεροι μετριοπαθείς πολιτικοί αναδεικνύονται με εκλογές στο προσκήνιο επειδή αριθμώς οι Βόσνιοι επιθυμούν την ειρήνη. Για να αριθμούμε, η κατάσταση στον τομέα της ασφάλειας έχει βελτιωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε η Συμμαχία μπόρεσε να μειώσει τον αριθμό των στρατευμάτων της στην Βοσνία κατά το ένα-τρίτο, και να φθάσει περίπου στις 20.000. Ο μακροπρόθεσμος στόχος μας βρίσκεται πια κοντύτερα: αυτοδύναμη ειρήνη στην Βοσνία.

Όμως για να ενισχύσουμε τις επιτυχίες μας σ' αυτές τις δύο προβληματικές περιοχές πρέπει να δούμε τα πράγματα πέρα από αυτές προς την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη συνολικά. Στην διάρκεια της εκστρατείας του Κοσσυφοπέδιου, οι Εταίροι μας από την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη έδειξαν την συμπαράστασή τους με τις ενέργειες του NATO και υποστήριξαν τους Συμμάχους παρά την οικονομική δυσπραγία και εσωτερικά προβλήματα που αντιμετώπιζαν. Θα πρέπει σήμερα να μπορούν να υπολογίζουν στην δική μας υποστήριξη.

Η πρωτοβουλία της ΕΕ σχετικά με το Σύμφωνο της Σταθερότητας για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη αποτελεί σημαντικό βήμα προόδου. Αποδέχεται την ανάγκη μας πιο συνολικής προσέγγισης σε ολόκληρη την περιοχή που να επικεντρώνεται στα εξής τρία σημεία: εκδημοκρατισμός και ανθρώπινα δικαιώματα, οικονομική ανασυγκρότηση, ανάπτυξη και συνεργασία και τέλος, θέματα ασφάλειας.

Το NATO στηρίζει ενεργά το Σύμφωνο Σταθερότητας στον τομέα της ασφάλειας. Το κλειδί βρίσκεται στην Πρωτοβουλία για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη που δρομολογήσαμε τον Απρίλιο φέτος στην Σύνοδο Κορυφής της Washington. Η πρωτοβουλία αυτή φέρνει σε επαφή τους Συμμάχους και επτά χώρες της περιοχής με στόχο να αναπτύξουν πρακτική συνεργασία. Θα συνεργασθούμε με τους Εταίρους αυτούς για να ενθαρρύνουμε την περιφερειακή συνεργασία. Και στα πλαίσια της διαδικασίας διεύρυνσης της Συμμαχίας, θα βοηθήσουμε τις χώρες της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης που φιλοδοξούν να γίνουν μέλη να προετοιμάσουν τις υποψηφιότητές για ένταξη στο NATO.

Ο στόχος μου είναι να βοηθήσουμε να οικοδομηθεί μια Βαλκανική μέσα στην Ευρωπαϊκή οικογένεια των δημοκρατικών αξιών. Αυτό θα είναι μια από τις προτεραιότητές μου ως Γενικού Γραμματέα της Συμμαχίας.

Ενίσχυση των αμυντικών δυνατοτήτων και της διαλειτουργικότητας

Τόσο η Βοσνία όσο και το Κοσσυφοπέδιο απέδειξαν την αξία της διπλωματίας που ενισχύεται από την στρατιωτική ισχύ. Αν χρειαστούμε κάπι ανάλογο στο μέλλον, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι έχουμε στην διάθεσή μας επαρκείς δυνάμεις. Μ' αυτή την έννοια, το Κοσσυφοπέδιο δεν ήταν απλά μια επιτυχία, ήταν ταυτόχρονα και ένα εγερτήριο κάλεσμα. Έκανα ξεκάθαρο ότι το NATO πρέπει να βελτιώσει τις αμυντικές του δυνατότητες. Πρέπει να κάνουμε τις αλλαγές μας σήμερα ώστε να είμαστε έτοιμοι για ένα αύριο που δεν μπορούμε να προβλέψουμε.

Στην διάρκεια της αεροπορικής εκστρατείας, οι Ηνωμένες Πολιτείες σήκωσαν δυσανάλογο βάρος της προσπάθειας, γιατί οι άλλοι Σύμμαχοι δεν είχαν όλες τις στρατιωτικές δυνατότητες

και την τεχνολογία που ήταν αναγκαία. Είναι σαφές ότι πρέπει να διορθώσουμε αυτή την ανισότητα και να διασφαλίσουμε ότι όλοι οι Σύμμαχοι διαθέτουν την απαραίτητη τεχνολογία ώστε να είναι στρατιωτικά αποτελεσματικοί και να συνεργάζονται αποτελεσματικά μεταξύ τους.

Η Πρωτοβουλία Αμυντικών Δυνατοτήτων που ξεκινήσαμε στην Σύνοδο Κορυφής της Washington αποτελεί σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή. Το πρόγραμμα αυτό θα βοηθήσει να διασφαλισθεί ότι όλοι οι Σύμμαχοι στο NATO θα αναπτύξουν ορισμένες απαραίτητες δυνατότητες. Επίσης θα βοηθήσει να γίνουν βήματα προς την κατεύθυνση της διαλειτουργικότητας μεταξύ των Συμμαχικών ενόπλων δυνάμεων. Το θέμα δεν είναι απλά να αιξήσουμε τις δαπάνες -είναι ταυτόχρονα και θέμα του ότι ξοδεύουμε να ξοδεύεται σωστά.

Προωθώντας την διαλειτουργικότητα ανάμεσα στους Εταίρους του NATO συνιστά επίσης σημαντική προτεραιότητα. Είδαμε στην Βοσνία και το Κοσσυφοπέδιο πόσο καίριο ωρό διαδραματίζουν οι Εταίροι στην διεξαγωγή επιχειρήσεων υποστήριξης της ειρήνης στην Ευρώπη.

Μια πιο εξισορροπημένη Συμμαχία

Επίσης προτίθεμαι να βοηθήσω στην ενίσχυση του Ευρωπαϊκού ωρού στο NATO. Η Ευρωπαϊκή Ταυτότητα Ασφάλειας και Άμυνας (ESDI) δεν είναι μόνο μια ελκυστική ιδέα: Είναι επείγουσα ανάγκη. Με απλά λόγια, το βάρος αντιμετώπισης κρίσεων στην Ευρωπαϊκή ασφάλεια δεν πρέπει να πέφτει δυσανάλογα στους ώμους των Ηνωμένων Πολιτειών. Χρειάζεται να δημιουργήσουμε μια πιο εξισορροπημένη Συμμαχία, με εντονότερη την Ευρωπαϊκή παρουσία.

Η Ευρώπη αναγνωρίζει την ανάγκη αυτή -και έχει αρχίσει να

Στρατώτες τα
ΗΠΑ από την 31
Πτέρυγ
Αερομεταφερόμ
νων Αποστολή
προετοιμάζου
τις καθοδηγούμ
νες από λείε
βάρμες ενός F-1
στην αεροπορικ
βάση του Aviano
στην Ιταλία, στι
30 Μαρτίου. Ο
Σύμμαχοι εκμ
ταλλεύτηκαν σ
έπακρο τις π
προηγμένες από
κές τεχνολογίε
της αεροπορική
δύναμη των ΗΠ
στη διάρκεια τη
Επιχείρηση
Allied Force

(Reuters phot

o Javier Solana,
λός Εκπρόσωπος
τη Κοινή
τερική Πολιτική
Πολιτική
άλειας της ΕΕ,
και την Φιλαδέλφη
μηχανός Εξωτερικών
a Halonen,
εδρού του
Βουλίου της ΕΕ,
πρώτη επίσημη
ή συνδρούση των
υργών Εξωτερικών
ήμανας της ΕΕ,
Βρυξέλλες στις
Ιοιεμέριοι.
τηθήκαν προτά -
για τη δημοσιο -
μιας Ευρωπαϊκής
μητς ταχείας αντί -
σης, προετομά -
ας τη Διάσκεψη
υφής της ΕΕ στο
ίνικο του
μεβρίου.
σημείο)

ώσας Πρόεδρος
s Yeltsin (δεξιά),
τουργός
τερικών Igor
ον (αριστερά)
ο Υπουργός
νας Igor
γεν (πίσω στο
ν) στην εναρ -
κα τελετή της
κεντρικής Κορυφής
ΟΑΣΕ στην
σταντινόπολη,
οκία, στις 18
μεβρίου. Μία
τις προτεραιό -
ς του Λόρδου
είτον για τη
υαχία είναι να
θερμάνει τις σχέ -
· NATO-Ρωσίας
σημείο)

ε Εκπρόσωπος
τη Κοινή Εξωτερική
τή και Πολιτική
εισας της
ιακής Ένωσης.

την αντιμετωπίζει. Πρέπει τώρα να δημιουργήσει τις αναγκαίες δυνατότητες, όπως επίσης και θεσμούς που θα της επιτρέψουν να παίξει εντονότερο ρόλο στην διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας. Το NATO στηρίζει αυτή τη διαδικασία.

Από την πλευρά μου θα επιδιώξω να διασφαλίσω ότι η ESDI στηρίζεται στις εξής τρεις αρχές:

- **Βελτίωση στις Ευρωπαϊκές αμυντικές δυνατότητες**
- **Συμμετοχικότητα και διαφάνεια για όλους τους Συμμάχους,** και
- **Αδιαίρετο της διατλαντικής ασφάλειας, που βασίζεται στις κοινές μας αξίες.**

Η ESDI δεν σημαίνει "λιγότερες Ηνωμένες Πολιτείες"... σημαίνει "περισσότερη Ευρώπη" και ένα ισχυρότερο NATO. Προσβλέπω έντονα στην συνεργασία μου στα πλαίσια του προγράμματος αυτού με τον κύριο Solana, με την νέα του ιδιότητα ως "Κυρίου ΚΕΠΠΑ".¹

Σχέσεις NATO-Ρωσίας και πάλι στην σωστή κατεύθυνση

Μια άλλη άμεση προτεραιότητά μου είναι να προσπαθήσω να βαθύνω την συνεργασία μας με την Ρωσία. Είναι ευρόδωσεκτο το γεγονός ότι η Ρωσία και πάλι συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Μονίμου Μεικτού Συμβουλίου, και στο στρατιωτικό επίπεδο. Ωστόσο πρέπει να προχωρήσουμε πέρα από τουν να συζητάμε απλά για την Βοσνία και το Κοσσυφοπέδιο και να συνεχίσουμε την εργασία μας σε όλο το φάσμα των συνεργατικών δραστηριοτήτων που προβλέπονται από την Ιδρυτική Πράξη.

Ο λόγος είναι απλός - η ασφάλεια στην Ευρώπη χρειάζεται την συνεργασία μεταξύ NATO και Ρωσίας. Δεν γίνεται διαφορετικά. Η Ρωσία και το NATO μοιράζονται κοινά

συμφέροντα: τη διατήρηση της ειρήνης στα Βαλκάνια, τον έλεγχο των εξοπλισμών, την μη-διασπορά και τη συνεργασία στον επιστημονικό τομέα.

Είναι προς το αμοιβαίο συμφέρον μας να συνεργαζόμαστε σε τομείς όπου συμφωνούμε, και να συνεχίσουμε να μιλάμε ακόμη και όταν διαφωνούμε. Προτίθεμαί να εργαστώ σκληρά για να οικοδομήσει αυτού του είδους η ισχυρή, πρακτική σχέση.

Ενισχύοντας τους δεσμούς μας με

άλλους Εταίρους μας

Επίσης επιθυμώ να ενισχύσω ακόμη περισσότερο τους δεσμούς μεταξύ του NATO και των άλλων Εταίρων του. Σε όλη τη διάρκεια της κοινής στο Κοσσυφοπέδιο οι Εταίροι του NATO απέδειξαν περίτερα ότι δεν βρίσκονται πατ στο περιθώριο της ασφάλειας. Είναι κεντρικοί πάκτες.

Οι χώρες που γειτονεύουν με το Κοσσυφοπέδιο πρόσφεραν ανεκτίμητη βοήθεια στις δεκάδες χιλιάδες των προσφύγων που προσπαθούσαν να αποφύγουν την βαναυσότητα των Σερβικών δυνάμεων ασφαλείας. Ήταν ένθερμοι υποστηρικτές των Νατοϊκών επιχειρήσεων που σκόπευαν να βάλουν τέλος στις βιαιότητες. Και σήμερα όπως και στην Βοσνία, πάνω από 20 Εταίροι στέλνουν στρατεύματα στο Κοσσυφοπέδιο για να βοηθήσουν στην τήρηση της ειρήνης.

Μέσω αυτών των μεγάλων συνεισφορών το πρόγραμμα της Σύμπραξης για την Ειρήνη (PfP) και το Ευρω-Ατλαντικό Συμβούλιο Σύμπραξης (EAPC) απέδειξαν την αξία του στην ανάπτυξη μιας συνεργατικής προσέγγισης στην ασφάλεια σε ολόκληρο τον Ευρω-Ατλαντικό χώρο. Επιθυμώ οι πρωτοβουλίες αυτές να αποκτήσουν ακόμα πιο επιχειρησιακό χαρακτήρα και χρησιμότητα για τις ανάγκες ασφάλειας των Εταίρων μας. Αυτός είναι ο λόγος που σκοπεύω να υποστηρίξω πλήρως τις βελτιώσεις που πρόσφατα κάναμε στην PfP με στόχο της διαλειπούγικότητας, και να δώσουμε στους Εταίρους μας ευρύτερο ρόλο στον σχεδιασμό και στη διεξαγωγή επιχειρήσεων υποστήριξης της ειρήνης κάτω από Νατοϊκή διοίκηση.

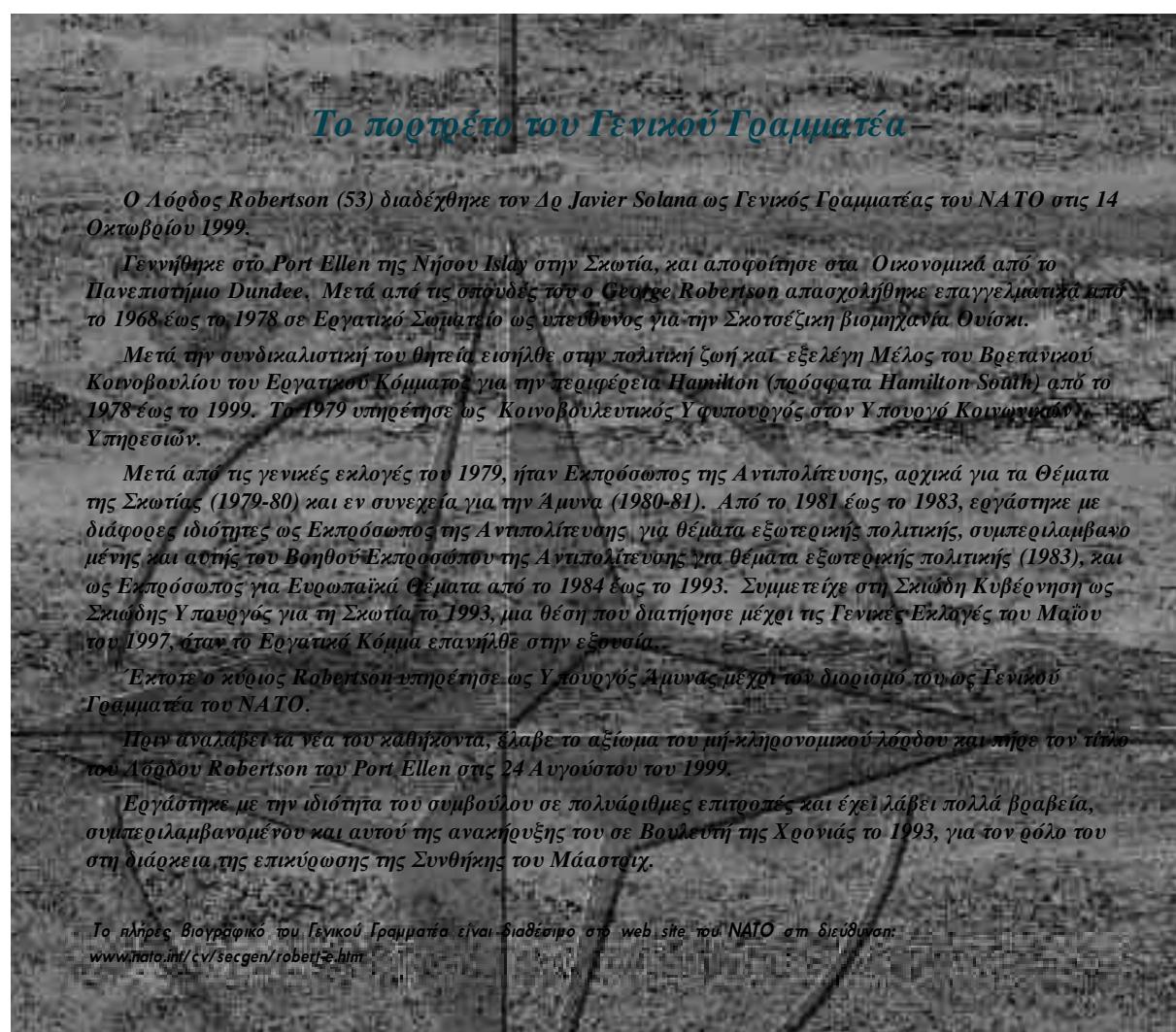
Ο επόμενος γύρος της διεύρυνσης

Τέλος ένα από τα κυριότερα μελήματά μου θα είναι να προετοιμάσω το NATO για τον επόμενο γύρο της διεύρυνσης. Οι Αρχηγοί Κρατών και Κυβερνήσεων του NATO έχουν δεσμευτεί να μελετήσουν περαιτέρω διεύρυνση όχι αργότερα από το 2002.

Στο μεταξύ πρέπει να κάνουμε χορήση όλων των δυνατοτήτων που παρέχονται από το Σχέδιο Δράσης για Μελλοντικά Μέλη και να δώσουμε σε όλα τα επίδοξα κράτη όσο περισσότερη βοήθεια μπορούμε για να επιτύχουν τους στόχους τους. Η πόρτα του NATO θα παραμείνει ανοικτή.

Όλες αυτές οι σκέψεις μαζί συνιστούν μια ευρεία και φιλόδοξη ατζέντα, η οποία θα απαιτήσει σκληρή δουλειά για την επιτυχία της. Καθώς όμως απενίζω το μέλλον της μεγάλης αυτής Συμμαχίας είμαι γεμάτος αυτοπεποίθηση.

Σήμερα το NATO παραμένει ο πυρήνας της συλλογικής άμυνας της Ευρώπης με νέες αποστολές νέα μέλη και εταιρικούς δεσμούς που ολοένα βαθαίνουν. Είναι απαραίτητο να διασφαλίσουμε ότι το NATO θα συνεχίσει να πραγματοποιεί την μοναδική και ζωτική συνεισφορά του στην Ευρω-Ατλαντική ασφάλεια βαθιά μέσα στον επόμενο αιώνα.

Το πορτρέτο του Γενικού Γραμματέα

Ο Λόρδος Robertson (53) διαδέχθηκε τον Δρ Javier Solana ως Γενικός Γραμματέας του NATO στις 14 Οκτωβρίου 1999.

Γεννήθηκε στο Port Ellen της Νήσου Islay στην Σκωτία, και αποφοίτησε στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο Dundee. Μετά από τις σπουδές του ο George Robertson απασχολήθηκε επαγγελματικά από το 1968 έως το 1978 σε Εργατικό Σωματείο ως υπεύθυνος για την Σκοτεζική βιομηχανία Θυίσκη.

Μετά την συνδικαλιστική του θητεία εισήλθε στην πολιτική ζωή κατ' εξελέγη Μέλος του Βρετανικού Κοινοβουλίου του Εργατικού Κόμματος για την περιφέρεια Hamilton (πρόσφατα Hamilton South) από το 1978 έως το 1999. Το 1979 υπηρέτησε ως Κοινοβουλευτικός Υφυπουργός στον Υπουργό Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Μετά από τις γενικές εκλογές του 1979, ήταν Εκπρόσωπος της Αντιπολίτευσης, αρχικά για τα Θέματα της Σκωτίας (1979-80) και εν συνεχείᾳ για την Άμυνα (1980-81). Από το 1981 έως το 1983, εργάστηκε με διάφορες ιδιότητες ως Εκπρόσωπος της Αντιπολίτευσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής, συμπεριλαμβανούμενης και αυτής των Βοηθού Εκπροσώπου της Αντιπολίτευσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής (1983), και ως Εκπρόσωπος για Ενωωπαϊκά Θέματα από το 1984 έως το 1993. Συμπετέχει στη Σκιώδη Κυβέρνηση ως Σταύρης Υπουργός για τη Σκωτία το 1993, μια θέση που διατήρησε μέχρι τις Γενικές Εκλογές του Μαΐου του 1997, άταν το Εργατικό Κόμμα επανήλθε στην εξουσία.

Έκτοτε ο κύριος Robertson υπηρέτησε ως Υπουργός Αμυνας μέχρι την διορίσμό του ως Γενικό Γραμματέα του NATO.

Πριν αναλαβει τα νέα του καθηκόντα, έλαβε το αξίωμα του μήκληρονομικού λόρδου και πήρε τον τίτλο του Λόρδου Robertson του Port Ellen στις 24 Αυγούστου του 1999.

Εργάστηκε με την ιδιότητα του συμβούλου σε πολυάριθμες επιφορές και έχει λάβει πολλά βραβεία, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της ανακήρυξης του σε Βουλευτή της Χρονιάς το 1993, για τον ρόλο του στη διάρκεια της επικύρωσης της Συνθήκης των Μάαστριχτ.

Το πλορες θιγματικό του Γενικού Γραμματέα είναι διαθέσιμο στο web site του ΝΑΤΟ στη διεύθυνση: www.nato.int/cv/secgen/robertson.htm

Ο Γενικός Γραμματέας της ΝΑΤΟ λόρδος Robertson και οι άνδρες της Συμμαχίας Διοικητής Ευρώπης στρατηγός Wesley Clark, συναντούνται με τον Έλληνα Γεωργίου, πρωθυπουργό της πρώης Γιουγκοσλαβική Δημοκρατίας της Μακεδονίας* -εντός από τα Επανινούς κράτη που συνορεύουν με τη Κοσσυφοπέδιο και που στήριξαν ανεφιλάκτα των Συμμάχων στη διάκριση της κρίσης στο Κοσσυφοπέδιο, και πρόσφεραν ανυπόλογη βοήθεια στην εκαποντάδες χιλιάδες των Αλβανών Κοσσυφάρων προσφύγων. Στοκόπια, 22 Οκτωβρίου 1999
(Belga photo)

*Η Τουρκία αντιγνωρίζει τη Δημοκρατία της Μακεδονίας ως το συνταγματικό έδαφος

Το νέο λειτουργημα του ΝΑΤΟ για την ασφάλεια

Lloyd Axworthy

Υπουργός Εξωτερικών του Καναδά

Στο νέο περιβάλλον ασφάλειας, η ασφάλεια του απόμου - ο ανθρώπινο ασφάλεια - αναδεικνύεται σε πιο σημαντικό παράγοντα πολιτικής για δημοκρατίες κυβερνήσεις. Η κρίση στο Κοσσυφοπέδιο δείχνει πώς τα άπομα γίνονται όλο και περισσότερο τα κύρια δύματα και στόχοι της κρατικά υποστριζόμενης επιθετικότητας. Επίσης αποδεικνύεται στην πράξη την δυναμική της ανθρώπινης ασφάλειας, με το σκεπτικό ότι πάντα ανθρωπιστική επιπαγή που προκάλεσε την Συμμαχική επέμβαση. Ωστόσο κυρώσεις και στρατιωτική δύναμη δεν είναι οι μόνοι τρόποι με τους οποίους η διεθνής κοινότητα μπορεί να απαντήσει σε απειλές προς την ανθρώπινη ασφάλεια. Υπάρχουν πολλά περιθώρια προληπτικής δράσης. Η Σύμπραξη για την Ειρήνη του ΝΑΤΟ προάγει την δημοκρατία σε ολόκληρο τον Ευρω-Ατλαντικό χώρο, και κατ' επέκταση την ανθρώπινη ασφάλεια. Επίσης πολυμερείς πρωτοβουλίες για την αποναρκοδέτηση και την καταπολέμηση της παράνομης ροής μικρών όπλων -για να αναφέρουμε δύο πυχές όπου η εμπειρία του ΝΑΤΟ μπορεί να χρησιμοποιηθεί θαυμάσια- επίσης προάγουν την ανθρώπινη ασφάλεια.

αναδός
ιργάς
ερικών Lloyd
orothy εγκαί -
ει το Γραφείο
ίσμου της
θνικής
ήρωντης στην
τεύσουσα του
υποπεδίου,
Pristina, στης
Κνεμβρίου
[photo]

Tο ΝΑΤΟ αντιμετωπίζει ένα οριζικά διαφορετικό κόσμο στη χρονιά που γιόρτασε την 50η την επέτειο από εκείνον που υπήρχε στα πρώτα σαράντα χρόνια στην ιστορία της Συμμαχίας. Το τέλος του Ψυχρού Πολέμου σηματοδότησε μια δραματική μεταμόρφωση στο στρατιωτικό περιβάλλον, τόσο στην Ευρώπη όσο και σε ολόκληρο τον κόσμο. Παράλληλα η επιταχυνόμενη παγκοσμιοποίηση καθώς και δύο και πιο σημαντικά δι-εθνικά φαινόμενα συνεχίζουν να μεταμορφώνουν τη διεθνή σκηνή. Απειλές στην ασφάλεια είναι σήμερα πιο σύνθετες από ποτέ. Μια ευρεία κλίμακα νέων προβλημάτων που ξεπερνούν έθνικά σύνορα -μαζικές μετακινήσεις πληθυσμών, μειονοτικές συγκρούσεις, οργανωμένο έγκλημα, ασθενείες, μόλυνση του περιβάλλοντος, υπερπληθυσμός και υπο-ανάπτυξη- μπορούν να έχουν επιπτώσεις για την ειρήνη και την ασφάλεια τουλάχιστον στον ίδιο βαθμό όπως και οι παραδοσιακές απειλές της διαχρατικής επιθετικότητας.

Η δυναμική της ανθρώπινης ασφάλειας

Σ' αυτό το μεταλλασσόμενο περιβάλλον, αντιλήφεις περί παγκόσμιας ειρήνης και ασφάλειας που βασίζονται κυρίως στην εθνική ασφάλεια πλέον δεν επαρκούν. Τα τελευταία 15 χρόνια οι περισσότερες συγκρούσεις συνέβησαν μέσα σε κράτη και όχι μεταξύ κρατών. Ταυτόχρονα οι περισσότερες απώλειες σημειώθηκαν μεταξύ του άμαχου πληθυσμού. Η ασφάλεια των απόμων - "ανθρώπινη ασφάλεια"- έρχεται συνεπώς όλο και περισσότερο στο προσήκυντο κάθε ορισμού μας για ασφάλεια και ειρήνη. Αυτές οι νέες συγκρούσεις συχνά συνοδεύονται από μεγάλης κλίμακας ωμότητες, βίαια εγκλήματα και τρομοκρατία.

Παρ' όλο που η ασφάλεια του κράτους, αλλά και μεταξύ κρατών, παραμένει απαραίτητη προϋπόθεση για την ασφάλεια των λαών, ο τρόπος που αντιλαμβανόμαστε την ασφάλεια έχει αναγκαστικά γίνει πολύ ευρύτερος τα τελευταία χρόνια. Οι νέες συγκρούσεις των οποίων γινόμαστε μάρτυρες είναι ιδιαίτερα σύνθετες και ξεπηδούν από μια ποικιλία παραγόντων. Άλλα και η επίλυση τους είναι επίσης σύνθετη και εξαρτάται από σημαντικό αριθμό τρόπων αντιμετώπισης -πολιτικών, θεσμικών και στρατιωτικών.

Η κρίση στο Κοσσυφοπέδιο καθώς και η απάντηση που έδωσε η Συμμαχία σε αυτήν, αποτελεί συγκεκριμένη έκφραση αυτής της δυναμικής της ανθρώπινης ασφάλειας στην πράξη. Πρώτα και πάνω απ' όλα η σύγκρουση στο Κοσσυφοπέδιο απέδειξε με επώδυνο τρόπο πόσο ο άμαχος πληθυσμός αποτελεί τα κύρια θύματα, στόχους και όργανα του σύγχρονου πολέμου. Οι ανεξίτηλες εικόνες της σύγκρουσης στο Κοσσυφοπέδιο -η βίαιη έξοδος και η βάναυση, τυφλή χρήση βίας - υπογράμμισαν το γεγονός ότι δεν υπάρχουν γενικά αποδεκτοί διεθνείς μηχανισμοί για να προστατεύσουν τους αμάχους από την επιθετικότητα ενός τυραννικού κράτους. Η απάντηση των Συμμάχων απέδειξε πώς η υπεράσπιση της ανθρώπινης ασφάλειας έχει καταστεί παγκόσμια επιταγή. Ήταν το ανθρωπιστικό καθήκον που υποχρέωσε το ΝΑΤΟ σε δράση. Η Συμμαχία μας είχε και τα μέσα και την αποφασιστικότητα να ενεργήσει και δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι εάν παραστεί ανάγκη θα το ξανακάνει.

Δυστυχώς, δεν είναι πάντοτε δυνατό να ληφθούν έντονα μέτρα σε κάθε περιοχή της υδρογείου. Στην Κεντρική Αφρική, στο Ανατολικό Τιμόρ και την Σιέρα Λεόνε άμαχοι υπέστησαν τις συνέπειες των νέων πρακτικών του πολέμου -όπως πχ η ελεεινή χρήση παιδιών στρατιωτών και η όλο και περισσότερο χρήση

βάναυσων παραστρατιωτικών, μερικές φορές για να συγκαλύψουν την συμμετοχή του κράτους. Οι άμαχοι επίσης υποφέρουν τα πάνδεινα από τα αδιάκριτα και φτηνά όπλα του σύγχρονου πολέμου όπως οι νάρκες κατά προσωπικού και τα στρατιωτικά μικρά όπλα.

Έχει γίνει σαφές ότι τα Ηνωμένα Έθνη μπορούν να αναλάβουν δράση για να εκπληρώσουν την αποστολή τους για τήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας, μόνον όταν κράτη μέλη βρίσκουν την πολιτική βούληση να συνεισφέρουν σε μια λύση. Τέτοιους είδους λύσεις μπορεί να απαιτούν τη χρήση στρατιωτικής ισχύος όπου αυτό ενδείκνυται. Ωστόσο άλλες επιλογές συμπεριλαμβάνουν την λήψη πολιτικών μέτρων όπως είναι η κοινή προσπάθεια να αναχαιτισθεί η ανεξέλεγκτη φοί μικρών όπλων.

Η υπόθεση της ανθρώπινης ασφάλειας βέβαια δεν είναι τίποτα καινούργιο. Ούτε άλλωστε είναι οι σημερινές απειλές στην ανθρώπινη ασφάλεια πρόσφατο φαινόμενο. Οι διωγμοί και η απιμωρησία είναι παμπάλαιες πρακτικές. Η τρομοκρατία και τα δι-εθνικά εγκλήματα μπορεί να είναι πιο πρόσφατα προβλήματα, αλλά και αυτά ακόμα τα αντιμετωπίζουμε εδώ και δεκαετίες.

Επίσης, η προσπάθεια της διεθνούς κοινότητας να βρει μια λύση στην δυστυχία των αμάχων που έχουν εμπλακεί σε ένοπλη σύγκρουση δεν άρχισε βέβαια χθες. Με την ίδρυση της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού πριν από 100 και πλέον χρόνια γεννήθηκε ένα σύγχρονο δόγμα βασισμένο στην ασφάλεια του ατόμου. Αυτό το δόγμα αντικατοπτρίζεται σε όλα τα ιδρυτικά έγγραφα που στηρίζουν το σημερινό διεθνές σύστημα, ανάμεσά τους ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών, η Παγκόσμια Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και οι Συνθήκες της Γενεύης του 1949 (καθώς και τα Πρωτόκολλα που προστέθηκαν το 1977).

Η ημερήσια διάταξη για την νέα ασφάλεια

Αυτό που είναι καινούργιο είναι η αλλαγή προτύπου. Η έννοια της ανθρώπινης ασφάλειας εγκαθιδρύει ένα μέτρο κρίσης για την επιτυχία ή αποτυχία εθνικών ή διεθνών πολιτικών για την ασφάλεια, δηλαδή: βελτιώνουν άραγε αυτές οι πολιτικές την προστασία των αμάχων από κρατικά υποστηριζόμενη επιθετικότητα και εμφύλιες, ειδικά μειονοτικές, συγκρούσεις;

Τα παραπάνω δεν σημαίνουν βέβαια ότι ο παραδοσιακός ορισμός της εθνικής ασφάλειας είναι λιγότερο χρήσιμος σήμερα. Αντίθετα η ασφάλεια μεταξύ κρατών παραμένει μια αναγκαστική προϋπόθεση για την ασφάλεια των λαών τους. Ωστόσο όμως, η ασφάλεια εινός κράτους δεν μπορεί από μόνης της να εγγυηθεί την ασφάλεια του πληθυσμού του. Η έννοια της ανθρώπινης ασφάλειας όχι μόνο μας βοηθάει να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα της πολιτικής μας στην ασφάλεια, επίσης τονίζει τη σημασία της προδημοκρατίας δράσης για να μειωθεί η τρωτότητα και ταυτόχρονα δείχνει τον τρόπο για διορθωτική δράση, εκεί που αποτυγχάνει η πρόσληψη.

Αυτή η νέα ημερήσια διάταξη για την ασφάλεια συνεπώς αφομοιώνει τόσο παραδοσιακές όσο και προσεγγίσεις στην ανθρώπινη ασφάλεια, και στην πράξη μας οδηγεί σε νέους τρόπους αξιολόγησης πολιτικών απαντήσεων. Μια τέτοια καινούργια προσέγγιση προς την ασφάλεια ενθαρρύνει την πολιτική ηγεσία να εξετάσει το ανθρώπινο κόστος στρατηγικών που προωθούν την κρατική και διεθνή ασφάλεια και να αναρωτηθούν για παράδειγμα αν τα ευεργετήματα στην ασφάλεια που έχουν οι νάρχες κατά προσωπικού υπερτερούν του ανθρώπινου κόστους χαμένων μελών του σώματος και χαμένων ζωών.

H αείμνηση
Πριγκίπισσα Diana
φωτογραφίστη
εδώ κατά τη διάρ
κεία επίσκεψη
της σε έν
Εργαστή
Ορθοπεδικής έξ
από τη Λουάντ
στην Αγκόλα, το
Ιανουάριο το
1997. Η επίσκ
ψή της είχε ω
σκοπό την προσ
θηση της ενημ
ράσης για τ
τρομερά τραύματ
που προκαλούντ
από τις νάρκε
στους πολίτε
[AP photo]

Μια οικογένει
Αλβανόφωνα
φεύγει για ο
γιλτόσεις από τ
σκληρές μάχ
μεταξύ τ
Απελευθερωτικ
Στρατού τ
Κοσσυφοπεδίου
και τ
Γιουκοσλαβίκ
δυνάμεων σ
βόρε
Κοσσυφοπέδ
στης Φεβρουαρίου.
Ήταν το ανθρω
στικό καθίκι
που υποχρέωσε
ΝΑΤΟ σε δράση
[Reuters photo]

έρβο-θάσιος
ηγός του
λείου
αγματάρχης
ία Simic [αριστε -
ανταλλάσσει κει -
ία με τον
σικό Διοικητή της
R. Αμερικανό^{πηγή Ronald}
πις (δεξιά), υπό^{λέμα του}
της Πρεσβευτή^{θνού}
Βοσνία και^{γενίν Sam}
·^{ιον (κέντρο), στη}
κεια τελετής με^{ευκαιρία της}
στροφής των^{ών κατά προσω}
·^{· στο όρος}
rina, βόρεια του^{· γένεθος, στις 15}
·^{μερίστος του}
·^{· οθηπτης που}
ζεται στη^{· ήκη της Οτάβα}
1997.

photo)

Ιδιωμένη από την οπτική της ανθρώπινης ασφάλειας, η προαγωγή των ανθρώπινων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και της ανάπτυξης αποτελεί προστατευτική δικλείδια εναντίον ασταθών κρατών και εσωτερικών συγκρούσεων. Η πολυμερής συνεργασία είναι απόλυτα απαραίτητη στην αντιμετώπιση δι-εθνικών προκλήσεων στην ασφάλεια των λαών. Την τελευταία δεκαετία μάλιστα αναπτύχθηκε μια σειρά από νέα διεθνή δράγματα με στόχο την αντιμετώπιση δια-μεθοριακού οργανωμένου εγκλήματος, διακίνησης ναρκωτικών, τρομοκρατίας και περιβαλλοντικής υποβάθμισης, τα οποία όλο και περισσότερο επηρεάζουν την ζωή των κοινών πολιτών. Όμως αυτό που είναι καινούργιο - όπως αποδείχθηκε στις κρίσεις του Κοσσυφοπεδίου και του Ανατολικού Τιμόρ- είναι η αποφασιστικότητα της διεθνούς κοινότητας να χρησιμοποιήσει τον καταναγκασμό, συμπεριλαμβανομένων και κυρώσεων καθώς και στρατιωτικής ισχύος για να αντιμετωπίσει βαριές απειλές προς την ανθρώπινη ασφάλεια.

Η αυξανόμενη σημασία προς την ανθρώπινη ασφάλεια καθιστά όλο και περισσότερο απαραίτητη την ενίσχυση του επιχειρη-

(AP photo)

σιακού συντονισμού τόσο στο εσωτερικό όσο και μαζί με όλους διεθνείς παράγοντες, ώστε να συνενωθούν όλες οι πτυχές μιας πολύπλοκης ειρηνο-ποιητικής, οικοδόμησης της ειρήνης και ειρηνευτικής επιχείρησης σε ένα λογικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό σύνολο.

Διεθνής Δράση

Η ημερήσια διάταξη για την νέα ασφάλεια έχει ήδη να επιδειξει αρκετές και σημαντικές επιτυχίες στο ενεργητικό της. Τον περασμένο Μάρτιο, η "Συνθήκη για την Απαγόρευση της Χοήσης, της Συσσώρευσης, της Παραγωγής και της Μεταφοράς Ναρκών κατά Προσωπικού και για την Καταστροφή τους" τέθηκε σε ισχύ. Η Συνθήκη της Οτάβας έχει σήμερα συγκεντρώσει την υπογραφή 136 κρατών και έχει επικυρωθεί από 89. Κατά την υπογραφή της τον Δεκέμβριο του 1997 χώρες υποσχέθηκαν μισό δισεκατομμύριο δολάρια για το θέμα των ναρκών. Η Καναδική Κυβέρνηση διέθεσε 100 εκατομμύρια δολάρια και τα χρησιμοπίσησε σε μερικές από τις πλέον προβληματικές χώρες - την Καμπότζη, τον Ισημερινό, τη Γουατεμάλα, την Μοζαμβίκη, την Νικαράγουα και το Περού καθώς επίσης και στη Βοσνία και την Ερζεγοβίνη και το Κοσσυφοπέδιο. Μια από τις προτεραιότητες του Καναδά στο θέμα των ναρκών είναι να προληφθεί η χρήση νέων ναρκών σε μελλοντικές συγκρούσεις και γ' αυτό το σκοπό έχουμε ήδη αρχίσει σε συνεργασία με τους Συμμάχους μας στο NATO να επιτυγχάνουμε τον στόχο βιοθίθωτας ιρες να καταστρέψουμε τα αποθέματα ναρκών κατά προπού που διαθέτουν.

Σύμμαχοι και Εταίροι συντονίζουν τη δράση τους για απομακρύνουν νάρκες οι οποίες έχουν ήδη τεθεί μέσα ιπό την πρωτοβουλία "Παγκόσμια Ανθρωπιστική Αποναρκοθέτηση" η οποία δρομολογήθηκε στα πλαίσια του Ευρω-Ατλαντικού Συμβουλίου Σύμπραξης (EAPC). Παράλληλα ομάδες ειδικών του NATO βιοθίουν τις Αλβανικές ένοπλες δυνάμεις εκπαιδεύοντας ειδικούς στην εκκαθάριση πυρομαχικών που δεν έχουν εκραγεί, και παρέχοντας συμβουλές σε θέματα που σχετίζονται με τη σταθερή, ακίνδυνη και ασφαλή αποθήκευση πυρομαχικών.

Η συμφωνία για την ίδρυση ενός Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου ήταν ένα ακόμα σημαντικό βήμα που έγινε από τη διεθνή κοινότητα. Το Δικαστήριο θα βιοθίσει στην αποτροπή ορισμένων από τις πιο σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου. Το Διεθνές Ποινικό οριό για την πρώτη Γιουγκοσλαβία (ICTY) -προάγγελος ήνους Δικαστηρίου- συνεισφέρει σημαντικά στην αποκατάσταση της δικαιοσύνης τόσο στην Βοσνία όσο και στο Κοσσυφοπέδιο. Η όλο και μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ NATO και ICTY τα τελευταία χρόνια είναι επιπλέον μαρτυρία της αυξανόμενης αναγνώρισης ότι η ασφάλεια είναι πραγματικά αδιαίρετη.

Αντιμετωπίζοντας τις ρίζικες αιτίες της σύγκρουσης

Φυσικά πολλές άλλες προκλήσεις στην ανθρώπινη ασφάλεια παραμένουν. Μικρά όπλα και ελαφρώς οπλισμός -φτηνά και εύκολα στη μεταφορά, στο λαθρεμπόριο και στο κρύψιμο- έχουν γίνει τα κυριότερα δράγματα των τοπικών οτλαρχηγών, λαθρεμπόρων ναρκωτικών, διεθνών τρομοκρατών και των κοινών εγκληματιών. Ο Καναδάς ακολουθεί πολιτική ελέγχου στην χρήση και διασπορά μικρών όπλων με τρεις αλληλοβιοθίμενους τρόπους:

έλεγχος των εξοπλισμών, έλεγχος της εγκληματικότητας και οικοδόμηση της ειρήνης. Αυτή η συνολική προσέγγιση στοχεύει μαζί την προσφορά και τη ξήτηση και βοηθάει στην εξαφάνιση των υπεράθιμων αποθεμάτων οπλισμού που παρέμειναν μετά το τέλος των συγκρούσεων. Το πρόβλημα των μικρών όπλων πρέπει να αντιμετωπιστεί σαν αναπόσταστο τμήμα της πρόληψης και διαχείρισης συγκρούσεων, ειρηνευτικών επιχειρήσεων και της ανασυγκρότησης μετά τις συγκρούσεις. Οι επιχειρήσεις για την ειρήνη είναι όλο και πιο επικινδυνές σε περιοχές όπου επικρατεί παράνομη και ανεξέλεγκτη φοίτη μικρών όπλων. Το NATO και το EAPC έχουν καθήκον να αντιμετωπίσουν στη ρίζα τους αυτές τις σημαντικές αιτίες συγκρούσεων. Συνεπώς χωρίζεται την πρωτοβουλία που δρομολογήθηκε τον περασμένο Μάρτιο στο EAPC για να βοηθηθεί ο έλεγχος στα μικρά όπλα και οπλισμό και στην ενίσχυση των σχετικών με το θέμα αυτό επιχειρησιακών πυχών των προηγούματων της Σύμπραξης για την Ειρήνη.

Η νέα ημερήσια διάταξη για την ασφάλεια και το NATO

Αυτή η νέα έννοια ασφάλειας είναι καθοριστικής σημασίας για το νέο NATO. Όλες οι δραστηριότητες σύμπραξης και συνεργασίας της Σύμμαχιας βασίζονται στην πεποθηση ότι οι αξίες που συνένωσαν τη Σύμμαχια για πενήντα χρόνια - δημοκρατία, απομική ελευθερία και το κράτος του δικαίου- αποτελούν επίσης το κλειδί για μια διαρκή ειρήνη και ασφάλεια στον Ευρω-Ατλαντικό χώρο.

Οι κρίσεις στην πρώην Γιουγκοσλαβία ήταν μια δοκιμασία για αυτές τις αξίες. Η γηγετική θέση της Σύμμαχιας στις επιχειρήσεις υποστήριξης της ειρήνης καθώς και η επιθυμία της να επέμβει στο Κοσσυφοπέδιο δείχνουν το πόσο πολύ οι νέοι ρόλοι του NATO στην ουσία τους επικεντρώνονται στην προστασία της ανθρώπινης ασφάλειας και στην προαγωγή της σταθερότητας. Όταν χιλιάδες αμάχων εξαναγκάστηκαν να φύγουν μπροστά στο ογκούμενο κύμα της καταπίεσης και της βίας στο Κοσσυφοπέδιο, το NATO επενέβη για να χορηγήσει βασικές υπηρεσίες και άσυλο σε προσφυγικούς καταυλισμούς που οικοδομήθηκαν όπως όπως μέχρις ότου οι διεθνείς πολιτικοί οργανισμοί ήταν σε θέση να αναλάβουν δράση. Και βέβαια ήταν Νατοϊκά στρατεύματα εκείνα που εξασφάλισαν την επιστροφή των ίδιων προσφύγων καθώς γυρνούσαν στα σπίτια τους.

Σήμερα στρατεύματα του NATO και των Εταίρων δραστηριοποιούνται στην προσπάθεια ανοικοδόμησης κοινωνιών τόσο στη Βοσνία όσο και στο Κοσσυφοπέδιο. Η αποστολή τους είναι εξίσου να οικοδομούν γέφυρες μεταξύ των κοινοτήτων όσο και να προλαμβάνουν βιασύτητες. Ασχολούνται με όλα, από την παροχή ιατρικής περιθαλψης και άμεσης βοήθειας, μέχρι την ανοικοδόμηση σχολείων ή την επίπονη αλλά τόσο απαραίτητη προσπάθεια της αποναρκοθέτησης. Η αποστολή του NATO επίσης υποστηρίζει το ICTY στην ανακοινωτή του προστάθεια και στην έρευνα για την ανακάλυψη αποδεικτικών στοιχείων για την εκδίκαση εγκλημάτων πολέμου. Το Κοσσυφοπέδιο είναι σαφές παράδειγμα του πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί η στρατιωτική ισχύς για την υποστήριξη στόχων ανθρώπινης ασφάλειας.

Η πρόληψη είναι καλύτερη από την θεραπεία.

Όπως λέει και το ρητό, καλύτερα να προλαμβάνεις από το να θεραπεύεις. Το NATO έχει να πάξει ρόλο στην απάντηση αν-

διομένων απειλών με στόχο την πρόληψη συγκρούσεων. Επιπλέον, το επιτυχημένο πρόγραμμα της Σύμπραξης για την Ειρήνη αποβλέπει στην διεύρυνση των δημοκρατικών δομών και, κατ'επέκταση, στην προστασία της ανθρώπινης ασφάλειας σε ολόκληρο τον Ευρω-Ατλαντικό χώρο. Σύμμαχοι και Εταίροι συνεδριάζουν σε τακτική βάση στα πλαίσια του EAPC μισθίζοντας την εμπειρία τους και συνεργαζόμενοι στην αντιμετώπιση κάποιου από τους νέους δι-εθνικούς κινδύνους. Οι πρόσφατες πρωτοβουλίες του EAPC στον τομέα της αποναρκοθέτησης και την πρόληψη της παράνομης διακίνησης μικρών όπλων είναι μόνο δύο παραδείγματα του πώς η εμπειρία του NATO μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση απειλών προς την ανθρώπινη ασφάλεια.

Υπάρχουν όμως άλλες πιο παραδοσιακές απειλές στην ανθρώπινη ασφάλεια, οι οποίες επίσης απαιτούν καινούργιες προσεγγίσεις. Με δεδομένη την μείωση στο ρόλο των πυρηνικών όπλων, Σύμμαχοι Υπουργοί Εξωτερικών δρομολόγησαν τον Δεκέμβριο μια διαδικασία που αποσκοπεί στην επανεξέταση των επιλογών στην Συμμαχική πολιτική προς την κατεύθυνση των μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης και ασφάλειας, της πιστοποίησης, της μη-διασποράς, και του ελέγχου των εξοπλισμών και του

αφοπλισμού. Οι υπουργοί θα συζητήσουν μια έκθεση πάνω σ' αυτή τη θεματολογία το Δεκέμβριο του 2000, και εγώ προσωπικά θα επιδιώξω να υπάρξουν συγκεκριμένες προτάσεις σχετικά με τον τρόπο που το NATO θα μπορέσει να συνεισφέρει περισσότερο στον τομέα του ελέγχου των εξοπλισμών και του αφοπλισμού.

Το NATO έχει ήδη ενσωματώσει τόσο στην πράξη όσο και στη θεωρία του μια ευρύτερη αντιληψη περί ασφάλειας ανταποκρινόμενο στο νέο διεθνές περιβάλλον. Για το νέο NATO η ασφάλεια είναι μια ακολουθία που συναποτελείται από κρατικούς αλλά και από απομικούς παραγόντες ανθρώπινης ασφάλειας. Μόνον μέσα από μια ευρύτερη και βαθύτερη αναγνώριση της σημασίας που έχει η ανθρώπινη ασφάλεια στην ειρήνη και τη σταθερότητα θα μπορέσει το NATO να διατηρήσει την επαφή του με τη νέα πραγματικότητα και την αποτελεσματικότητά του στην αντιμετώπιση των πολυσήμαντων προκλήσεων του νέου αιώνα. ■

To πρόβλημα των μικρών πρέπει να αντιμετωπιστεί σε αναπόσταση της πρόληψης και διασείρησης συγκρούσεων ειρηνευτικών μετά της συγκρότησης.

Reuters phot

Επαναπροσδιορίζοντας την αποστολή του ΝΑΤΟ στην Εποχή των Πληροφοριών

Joseph S. Nye, Jr.

Κοσμήτορας της Σχολής Διακυβέρνησης Kennedy,

Πρώην Βοηθός Υπουργού Αμυνας των Ηνωμένων Πολιτειών για Θέματα Διεθνούς Ασφάλειας (1994-1995)

Το Κοσυφοπέδιο απέδειξε πώς το Σύνδρομο του CNN -δηλαδή η ελεύθερη ροή της πληροφόρησης και οι συντομευμένοι κύκλοι της ειδησεογραφίας- έχει περάστηκε στην κοινή γνώμη, και δέτουν στην κορυφή του καθημερινού πολιτικού διαλόγου δέματα τα οποία κάπως από διαφορετικές συνθήκες ίσως να δικαιολογούσαν χαμπλόπερ προπεραιόπτη. Πολιτικοί πήγεσαν δημοκρατικών χωρών βρίσκουν δυσκολότερο από ποτέ να διατηρήσουν ένα συνεπές σύνολο προπεραιόπτων πάνω σε υποδέσεις εξωπερικής πολιτικής καθός και να αποφανθούν για την ακριβώς είναι προς το εθνικό συμφέρον. Ο Joseph Nye αξιολογεί το πώς καπανεμπλέθει η ισχύς στην σημερινό κόσμο, ύστερα από το πέλος του Ψυχρού Πολέμου, στο καπώφλι της Εποχής των Πληροφοριών, και προτείνει τα κρίτηρα εκείνα που θα μπορούσαν ίσως να καθοδηγήσουν την πολιτική του ΝΑΤΟ στο νέο στρατηγικό περιβάλλον του 21ου αιώνα.

BREAKING NEWS

Tο Κοσυφοπέδιο αποτελεί δραματικό παραδειγμα ενός ευρύτερου προβλήματος -πώς πρέπει να προσδιορίσει το ΝΑΤΟ την αποστολή του στην Εποχή της Πληροφορικής. Στην διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου, η συγκράτηση της Σοβιετικής δύναμης ήταν ο Πολιτικός Αστέρας που καθοδηγούσε την πολιτική του ΝΑΤΟ. Η επίσημη δουλειά του ΝΑΤΟ ήταν απλή και καλά προσδιορισμένη: να αποτρέψει το Σύμφωνο της Βαρσοβίας από τον να εξαπολύσει μια εισβολή εναντίον χωρών μελών. Μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, ποια θα πρέπει να είναι τα όρια στην αποστολή του ΝΑΤΟ; Με την κρίση στο Κοσυφοπέδιο το ΝΑΤΟ πυροβολήσε για πρώτη φορά εν θερμά, σε μια γεωγραφική περιοχή που βρίσκεται εκτός της περιοχής που ορίζεται από την Συνθήκη της Συμμαχίας, για ανθρωπιστικούς λόγους δύπλα διακηρύχθηκε. Ποια κρίτηρα θα μπορούσε ίσως να χορηγούσει το ΝΑΤΟ για να καθοδηγήσει την πολιτική πάνω στην απειλή, ή την χρήση, της δύναμής του στο νέο στρατηγικό περιβάλλον του 21ου αιώνα;

Ο κόδιμος στην εποχή των πληροφοριών

Χρειάζεται πρώτα να έχουμε ξεκάθαρη αντιληφτη για την κατανομή της ισχύος στην Εποχή των Πληροφοριών. Ορισμένοι παρατηρητές βλέπουν το τέλος του διπολικού κόσμου να αντικαθίσταται από μια πολυ-πολικότητα, αλλά αυτή δεν είναι μια πολύ καλή περιγραφή ενός κόσμου στον οποίο μια χώρα, οι Ηνωμένες Πολιτείες, είναι τόσο ισχυρότερη από κάθε άλλη. Από την άλλη πλευρά, η μονο-πολικότητα δεν δίνει και αυτή μια καλή εικόνα γιατί υπερβάλλει τον βαθμό στον οποίο οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι σε θέση να επιτύχουν αυτό που επιθυμούν.

Αντίθετα, η ισχύς σήμερα είναι κατανευμένη όπως σε μια τρισδιάστατη σκακιέρα. Το κορυφαίο στρατιωτικό επίπεδο είναι μονοπολικό, καθώς οι Ηνωμένες Πολιτείες ξεπερνούν με απόσταση όλες τις άλλες χώρες. Το μεσαίο οικονομικό επίπεδο είναι πολυ-πολικό με τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Ευρώπη και την Ιαπωνία να είναι υπεύθυνες για τα δύο τρίτα της παγκόσμιας παραγωγής. Ωστόσο το καπώτερο επίπεδο των δι-εθνικών σχέ-

σεων που διασχίζουν σύνορα εκτός ελέγχου των κυβερνήσεων έχει μια ακόμη διάχυτη δομή ισχύος.

Αυτή η πολυπλοκότητα καθιστά το έργο της διαμόρφωσης πολιτικής ακόμα δυσκολότερο. Προϋποθέτει ότι παίζεται σκάκι ταυτόχρονα σε πολλαπλές σκακιέρες. Επιπλέον παρότι όλο ότι είναι σημαντικό να μην αγνοεί κανείς τη συνεχίζομενη σημασία της στρατιωτικής ισχύος για ορισμένες περιπτώσεις, είναι εξ ίσου σημαντικό να μην οδηγηθεί κανείς στο λανθασμένο συμπέρασμα ότι ο στρατιωτικός μονο-πολισμός σημαίνει ότι η δύναμη των Ηνωμένων Πολιτειών είναι μεγαλύτερη από ότι είναι σε άλλες διαστάσεις. Οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι η δεσπόζουσα αλλά όχι η κυριαρχητική δύναμη.

Μια άλλη διάλυση που πρέπει να θυμόμαστε είναι μεταξύ “σκληρής δύναμης” -η δυνατότητα επιβολής μιας χώρας με οικονομική και στρατιωτική δύναμη- και “μαλακής δύναμης” -η ικανότητα να ελκύει μια χώρα μέσα από πολιτιστικούς και ιδεολογικούς παραγόντες¹. Οι Δυτικές δημιουργικές και ανθρωπιστικές αξίες που ανατέθηκε το 1949 να τις υπερασπιστεί το ΝΑΤΟ είναι σημαντικές πηγές μαλακής δύναμης. Τόσο η σκληρή όσο και η μαλακή δύναμη έχουν ζωτική σημασία, αλλά, στην Εποχή της Πληροφορίας η μαλακή δύναμη προσλαμβάνει μεγαλύτερη σημασία.

Μαζικές ροές φθηνών πληροφοριών έχουν διευρύνει τον αριθμό των δι-εθνικών διαίων επαφής πέρα από εθνικά σύνορα. Οι παγκόσμιες αγορές καθώς και μη κυβερνητικοί παίκτες διαδραματίζουν μεγαλύτερο ρόλο. Διαπερνώνται πιο εύκολα και διαφορετικά απ' όπι προβλέπει το κλασσικό μοντέλο της realpolitik όπου οι μπάλες του μπιλιάρδου συγκρούονται ανέπαφες μεταξύ τους. Σαν αποτέλεσμα οι πολιτικοί ηγέτες βρίσκουν ακόμα πιο δύσκολο το να διατηρήσουν ένα συνεπές σύνολο προτεραιοτήτων σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και πιο δύσκολο στο να εκφράσουν ένα ενιαίο εθνικό συμφέρον.

Διαφορετικές πτυχές της Εποχής των Πληροφοριών τέμνουν με διαφορετικές κατευθύνσεις τα συλλογικά συμφέροντα των μελών του ΝΑΤΟ. Από την μια πλευρά μπορεί κανείς να επιχειρηματολογήσει ότι η επανάσταση στις πληροφορίες θα έχει

¹ S. Nye, Jr., *To Lead: The Nature of Power* (New Basic Books, Κεφάλαιο 2).

μακροπρόθεσμα αποτελέσματα ευεργετικά για τις δημοκρατίες. Οι δημοκρατικές κοινωνίες μπορούν να δημιουργήσουν αξιόπιστες πληροφορίες γιατί δεν απειλούνται από αυτές. Απολυταρχικά κράτη θα έχουν περισσότερες δυσκολίες. Κυβερνήσεις μπορούν μεν να περιορίσουν την πρόσβαση των πολιτών τους στο Ίντερνετ και τις παγκόσμιες αγορές, αλλά το τίμημα που θα πρέπει να πληρώσουν είναι βαρύ αν το κάνουν. Η Σιγκαπούρη και η Κίνα για παράδειγμα παλεύουν αυτή τη στυγμή με αυτά τα προβλήματα.

“Το σύνδρομο του CNN”

Από την άλλη πλευρά, ορισμένες πτυχές της Εποχής των Πληροφοριών είναι λιγότερο καλοήθεις. Η ελεύθερη όρη της ειδησεογραφίας στις ανοικτές κοινωνίες πάντοτε επηρέαζε την κοινή γνώμη και την κατάρτιση εξωτερικής πολιτικής, όμως σήμερα η ροή των ειδήσεων έχει αυξηθεί και οι συντομευμένοι κύκλοι παροχής ειδήσεων έχουν περιορίσει τον χρόνο προσεκτικής εξέτασης. Επικεντρώνοντας την προσοχή σε ορισμένες μόνο συγκρούσεις και προβλήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα δελτία ειδήσεων πιέζουν τους πολιτικούς να απαντήσουν σε ορισμένα εξωτερικά προβλήματα και όχι σε άλλα. Το λεγόμενο “Σύνδρομο του CNN” κάνει δυσκολότερο να κρατηθούν ορισμένα θέματα μακριά από την κορυφή του καθημερινού πολιτικού διαλόγου τα οποία κάτω από διαφορετικές συνθήκες θα μπορούσαν να δικαιολογούν χαμηλότερη προτεραιότητα. Σήμερα με την πρόσθετη αλληλεπίδραση ακτιβιστών στο Ίντερνετ, οι γηγέτες των δημοκρατικών χωρών θα δυσκολευτούν περισσότερο από ποτέ να διατηρήσουν ένα συνεπές πρόγραμμα προτεραιοτήτων.

Παγκόσμιος τοπικισμός

Ένα άλλο πρόβλημα είναι οι επιπτώσεις των δι-εθνικών διοών πληροφοριών στην σταθερότητα των εθνικών κοινοτήτων. Ο Καναδός ειδικός στα μέσα ενημέρωσης Marshall McLuhan προφήτευσε κάποτε ότι η τεχνολογία των επικοινωνιών θα μεταμόρφων τον κόσμο σε ένα παγκόσμιο χωριό. Αντί όμως ενός ενιαίου κοσμοπολίτικου χωριού μάλλον δημιουργούν ένα κυκεώνα παγκόσμιων χωριών, με όλα τα τοπικιστικά μήση που υπονούνται από τον όρο “χωριό” αλλά επίσης με μεγαλύτερη συναθητηση παγκόσμιων ανισοτήτων. Παγκόσμιες οικονομικές δυνάμεις αναστατώνουν παραδοσιακούς τρόπους ζωής με αποτέλεσμα να αυξάνονται ταυτόχρονα η οικονομική ενοποίηση και η κοινωνική διάσπαση.

Αυτό είναι ιδιαίτερα αληθές στην περίπτωση ασθενών κρατών που άφησε πίσω της η κατάρρευση της Σοβιετικής αυτοκρατορίας και η παλαιότερη αυτοκρατορίες στην Αφρική. Επιχειρηματίες της πολιτικής χρησιμοποιούν φθηνά κανάλια πληροφοριών για να κινητοποιήσουν δυσαρέσκεια, να προκαλέσουν την εμφάνιση είτε υπο-εθνικών φυλετικών κοινοτήτων, καταπιεστικού εθνικισμού είτε δι-εθνικών μειονοτικών και θρησκευτικών κοινοτήτων. Το φαινόμενο αυτό με τη σειρά του οδηγεί σε αυξημένες απατήσεις για αυτοδιάθεση, αύξηση της βίας και παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων -όλα αυτά με την παρουσία της τηλεοπτικής κάμερας και του Ίντερνετ. Το αποτέλεσμα είναι να τεθεί ένα δύσκολο σύνολο θεμάτων στην ατζέντα της εξωτερικής πολιτικής.

Διαφορετικές κατηγορίες κινδύνων ασφάλειας

Αντί όμως εν ενιαίου κοσμοπολίτικου χωριού μάλλον δημιουργούν ένα κυκεώνα παγκόσμιων χωριών..
Reuters phot

[2]

Ashton B. Carter
William J. Perry
Preventive Defense:
New Security for America
(Washington,
Brookings Institution Press, 1999),
11-15

O William Perry και o Ashton Carter πρόσφατα υπέβαλαν ένα κατάλογο κινδύνων προς την ασφάλεια των Ηνωμένων Πολιτειών², ο οποίος επίσης μπορεί θαυμάσια να εφαρμοστεί στα στρατηγικά συμφέροντα του NATO:

- O “Κατάλογος Α” απειλών του μεγέθους που παρουσιάζει η Σοβιετική Ένωση για την επιβίωση της Δύσης
- O “Κατάλογος Β” άμεσων απειλών σε Δυτικά συμφέροντα (αλλά όχι την επιβίωση) όπως ήταν για παραδειγμα ο Πόλεμος του Κόλπου.
- O “Κατάλογος Γ” σοβιετών περιστατικών που επηρεάζουν άμεσα την ασφάλεια της Δύσης, αλλά δεν απειλούν άμεσα Δυτικά συμφέροντα δύναται ήταν για παραδειγμα οι κρίσεις στο Κοσσυφοπέδιο, στη Βοσνία, στη Σομαλία, και στη Ρουάντα.

Είναι εκπληκτικό πώς ο “Κατάλογος Γ” κυριάρχησε στην αμερικανική εξωτερική πολιτική και ότι μια κρίση από τον “Κατάλογο Γ” προκάλεσε την πρώτη στρατιωτική ενέργεια του NATO στην πενηντάχρονη ιστορία του. Οι Carter και Perry πιθανολογούν ότι αυτό συνέβη επειδή απονισάζουν απειλές του “Καταλόγου Α” από το τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Όμως ένας άλλος λόγος είναι η ικανότητα θεμάτων του “Καταλόγου Γ” να μονοπωλούν την προσοχή των μέσων ενημέρωσης την Εποχή των Πληροφοριών. Δραματικές εικόνες άμεσης ανθρώπινης σύγκρουσης και κακουνγίας είναι ευκολότερο να μεταδοθούν στο ευρύ κοινό απ' ότι αφηρημένες έννοιες του “Καταλόγου Α” όπως η πιθανότητα μιας “Ρωσίας της Βαϊμάρης” ή της δυνητικής κατάρρευσης του διεθνούς συστήματος εμπορίου και επενδύσεων. Ωστόσο αν αυτές οι ευρύτερες στρατηγικές υποθέσεις απέβαιναν άσχημα, θα είχαν πολύ μεγαλύτερες επιπτώσεις στην ζωή της πλειοψηφίας των πολιτών στις χώρες του NATO.

Ο “Κατάλογος Γ”

Η πραγματικότητα της Εποχής των Πληροφοριών είναι ότι η θεματολογία του “Καταλόγου Γ” στην οποία τα ανθρώπινα δικαιώματα διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο όπως η Σομαλία, η Βοσνία και το Κοσσυφοπέδιο επιβάλλονται στο προσκήνιο της δημοσιότητας επειδή έχουν την ικανότητα να τραβούν την προσοχή. Ωστόσο μια πολιτική για τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι μια στρατηγική πολιτική: αποτελεί ένα σημαντικό τμήμα εξωτερικής πολιτικής. Στη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου αυτό συγχρόνιανε ότι η Δύση ανεχόταν καταχρήσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων από καθεστώτα που ήταν κρίσιμης σημασίας στην εξισορρόπηση της Σοβιετικής ισχύος -για παραδειγμα η Νότια Κορέα πριν από την αποκατάσταση της δημοκρατίας.

Όμως η μεγαλύτερη προσοχή που αφερόντεται στα ανθρωπικά προβλήματα συγχρόνια αποσπούν την προσοχή από στρατηγικά θέματα του “Καταλόγου Α”. Επίσης καθώς ηθικά επιχειρήματα χρησιμοποιούνται σαν καθοριστικοί παράγοντες, και οι εικόνες είναι πολύ ισχυρότερες από τις λέξεις, επιχειρήματα σχετικά με ανταλλάγματα συγχρόνια χαρακτηρίζονται από συναυθηματική φόρτιση και δυσκολίες.

Το πρόβλημα σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι ότι το ανθρωπιστικό ενδιαφέρον που προκαλεί την ανάληψη δράσης συγχρόνια αποφανειακό. Για παράδειγμα, η Αμερικανική παρόρμηση να βοηθήσουν οι Σομαλοί που πέθαιναν της πείνας (των οποίων η τροφοδοσία είχε διακοπεί από διάφορους τοπικούς πολέμαρχους) εξαφανίσθηκε όταν νεκροί Αμερικανοί στρατιώτες σύφονταν στους δρόμους του Mogadishu. Αυτό μερικές φορές αποδίδεται στην αποστροφή των Αμερικανών να αποδεχθούν απώλειες. Άλλα αυτό είναι απλοίκο. Οι Αμερικανοί πήγαν στον Πόλεμο του Κόλπου περιμένοντας περίπου 10.000 απώλειες, αλλά διακυβεύονταν εκεί περισσότερα από απλά ανθρωπιστικά θέματα. Πιο σωστά μπορεί να πει κανές ότι οι Αμερικανοί είναι απρόθυμοι να αποδεχθούν απώλειες όταν τα μόνα τους συμφέροντα είναι ανθρωπιστικά συμφέροντα χωρίς ανταπόδοση.

Κατά ειρωνικό τρόπο η αντίδραση εναντίον περιπτώσεων όπως στην Σομαλία όχι μόνο περισσά την προσοχή και περιορίζει την προθυμία να υποστηριχθούν συμφέροντα του “Καταλόγου Α”, αλλά μπορεί επίσης και να παρεμποδίζει ανάληψη δράσης σε ποι σοβαρές ανθρωπιστικές κρίσεις. Μια από τις άμεσες συνέπειες της καταστροφής στη Σομαλία ήταν η αποτυχία των Ηνωμένων Πολιτειών, όπως και άλλων χωρών, να υποστηρίξουν και να ενισχύσουν τις ειρηνευτικές επιχειρήσεις στην Ρουάντα που θα μπορούσαν αν περιορίσουν μια πραγματική γενοκτονία το 1994.

Διδάγματα για τη Συμμαχία

Δεν υπάρχουν εύκολες απαντήσεις σε αυτά τα θέματα. Δεν μπορούμε απλά να σβήσουμε την τηλεόραση ή να βγάλουμε τους

υπολογιστές μας από την πρίζα, ακόμα και αν το θέλαμε. Ο “Κατάλογος Γ” δεν μπορεί να αγνοηθεί. Όμως υπάρχουν ορισμένα διδάγματα τα οποία μπορούμε να αποκομίσουμε και να εφαρμόσουμε με σωφροσύνη τα οποία μπορούν να μας βοηθήσουν να ενσωματώσουμε τέτοια θέματα στην ευρύτερη στρατηγική για την προώθηση του εθνικού συμφέροντος.

Πρώτον, υπάρχουν πολλοί βαθμοί ανθρωπιστικών προβλημάτων και πολλές βαθμίδες επεμβάσεων όπως στηλίτενση, κυρώσεις εναντίον ατόμων, ευρύτερες κυρώσεις, και διάφορες χρήσεις δύναμης. Το NATO θα πρέπει να κρατήσει τη χρήση δύναμης μόνον για τις πιο κατάφωρες περιπτώσεις.

Δεύτερο, όταν η Συμμαχία κάνει χοήση δύναμης, αξίζει να θυμάται κανείς ορισμένες αρχές του δόγματος του “δίκαιου πολέμου”: το αίτιο θα πρέπει να είναι δίκαιο στα μάτια των άλλων, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί στην επιλογή των μέσων για να αποφύγουμε να τιμωρήσουμε υπέρομετρα αιθώνες, τα μέσα που μετερχόμαστε πρέπει να είναι ανάλογα των επιδιώξεων μας και θα πρέπει να υπάρχει υψηλή πιθανότητα (και όχι απλό ευχολόγιο) καλών αποτελεσμάτων.

Τρίτον, οι χώρες του NATO γενικά θα πρέπει να αποφέύγουν τη χρήση της δύναμης εκτός από εκείνες τις περιπτώσεις όπου τα ανθρωπιστικά συμφέροντα ενισχύονται από την ύπαρξη άλλων ισχυρών στρατηγικών συμφερόντων. Αυτή ήταν η περίπτωση του Πολέμου στον Κόλπο όπου η Δύση ενδιαφερόταν όχι μόνο για την επιθετικότητα εναντίον του Κουβέιτ αλλά επίσης για τις ενεργειακές πηγές και τους περιφερειακούς συμμάχους.

Τέταρτον, δημόσια αντίδραση σε ανθρωπιστικές κρίσεις μπορεί να διαφέρει από μια δημοκρατία στην άλλη. Συνεπώς, το NATO θα πρέπει να θεωρεί ευπρόσδεκτη την ιδέα των συνδυασμένων μεικτών δυνάμεων κρούσης που θα είναι μεν διαχωριζόμενες αλλά όχι χωριστές από τη Συμμαχία και να ενθαρρύνει μια μεγαλύτερη Ευρωπαϊκή επιθυμία και ικανότητα να αναλάβει ηγετικό ρόλο σε αυτά τα θέματα.

Πέμπτον, θα πρέπει να είμαστε σαφέστεροι στον προσδιορισμό μας και τις απαντήσεις μας σε γνήσιες περιπτώσεις γενοκτονίας. Η Δύση έχει μείζον ανθρωπιστικό συμφέρον να μην επιτρέψει ένα ακόμη Ολοκαύτωμα. Ωστόσο αυτό ακριβώς κάναμε στην Ρουάντα το 1994. Χρειάζεται να κάνουμε περισσότερα για να οργανώσουμε την πρόληψη και την απάντηση σε πραγματικές περιπτώσεις γενοκτονίας. Δυστυχώς, η Συνθήκη περί γενοκτονιών χρησιμοποιεί τόσο ασαφή γλώσσα και ο όρος έχει τύχει τόσης κατάχρησης για πολιτικούς λόγους, που διατρέχει τον κίνδυνο να εξευτελιστεί. Όμως μια ακριβής ιστορική ερμηνεία βασισμένη στα προηγούμενα του Ολοκαυτώματος και της Ρουάντα το 1994 μπορούν να μας βοηθήσουν να αποφύγουμε τέτοιους είδους προβλήματα.

Τέλος, οι χώρες του NATO θα πρέπει να είναι εξαιρετικά προσεκτικές σχετικά με τυχόν παρέμβασή τους σε εμφύλιους πολέμους που στοχεύουν στην αυτοδιάθεση. Η αρχή είναι επικίνδυνα διφορούμενη. Ωμότητες συχνά συντελούνται και από τις δύο πλευρές (“ανταποδοτική γενοκτονία”), και τα προηγούμενα μπορεί να έχουν καταστροφικές συνέπειες.

Κανένα από αυτά τα κριτήρια δεν μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα του πώς να αποφασισθεί η αποστολή του NATO στην Εποχή των Πληροφοριών. Όμως καλύτερες συνέπειες θα προκληθούν από ένα σημείο έναρξης στο οποίο οι αξίες της Συμμαχίας σχετίζονται με τη δύναμη της, και στο οποίο κάθε ανθρωπιστική αποστολή επιδιώκεται λογικά μέσα σε σώφρονα ορια. ■

To επίσημο μνημείο αφιερωμένο στα θύματα τη γενοκτονίας στο χωριό Ntara στην Ρουάντα στις 5.01.1994, ανθρώποι θανάτωθηκαν τον Απρίλιο του 1994.
[Reuters photo]

Νέος Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Γερμανίας

Ο πρέσβης Gebhardt von Moltke (61) διεδέχθη τον πρεσβευτή Joachim Bitterlich ως Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Γερμανίας στο Βεροιο-Ατλαντικό Συμβούλιο.

Αφού σπουδάσει Οικονομικά και Νομικά στα Πανεπιστήμια Heidelberg, Grenoble, Berlin και Freiburg από το 1958 έως το 1963, ο κύριος Moltke ολοκλήρωσε με επιτυχία την νομική του εκπαίδευση και περιήλθε στην προστασία της γερμανικής δικηγορίας.

Εισήλθε στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωπερικών στη Βόννη το 1968 και υπηρέτησε σε διάφορες δέσεις στην Μόσχα και Yaunde (Καμερούν) στη δεκαετία του 1970. Επεστρέψει στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωπερικών στη Βόννη το 1977, υπηρετώντας στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Προσωπικού έως το 1982, όταν τοποθετήθηκε ως Σύμβουλος για Πολιτικές Υποθέσεις στην Πρεσβεία στην Washington DC.

Με την επιστροφή του στη Βόννη το 1986, διορίσθηκε - κε Επικεφαλής του Τμήματος των ΗΠΑ στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωπερικών, μια δέση που διατήρησε μέχρι τον διορισμό του στης Βρυξέλλες για να υπηρέτησε ως Βοηθός Γενικός Γραμματέας για Πολιτικές Υποθέσεις στο NATO (1991-1997). Πριν από την ανάληψη των σημερινών του καθηκόντων τον Οκτώβριο του 1999, ήταν Πρεσβευτής στην Αυλή του Αγίου Ιακώβου, διπλαδό στο Λονδίνο.

Η άποψη της Σλοβενίας για την προώθηση της σταθερότητας στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη

Dr Boris Frlec

Υπουργός Εξωτερικών της Σλοβενίας

Η Σλοβενία έχει συμφέρον να προωθεί την σταθερότητα και την ευημερία σε χώρες που βρίσκονται στα Νοτο-Ανατολικά της, και καθώς έχει θαδά γνώση των πραγμάτων για την πρών Γιουγκοσλαβία, συμμετέχει ενεργά στις εργασίες του Συμφώνου Σταθερόπτας για την Νοτο-Ανατολική Ευρώπη που δεσπόστηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση φέτος τον Ιούνιο. Ο Δρ. Boris Frlec, Υπουργός Εξωτερικών της χώρας, σκιαγραφεί την συμβολή της Σλοβενίας σε μια προσπάθεια, η οποία όπως εκείνος πιστεύει, δα τη βοηθήσει σημαντικά να αντιληφθεί τους στρατηγικούς της στόχους.

Aπό τότε που αποκτήσαμε την ανεξαρτησία μας το 1991, η Σλοβενία βρέθηκε στην ανάγκη να αντιμετωπίσει τις αρνητικές επιπτώσεις των μειονοτικών εντάσεων, της πολιτικής αναταραχής και τα αναπτυξιακά προβλήματα που ταυτόχρονα χαρακτηρίζουν και απειλούν να αποσταθεροποιήσουν τις Βαλκανικές χώρες στην περιοχή πέρα από τα Νοτο-Ανατολικά μας σύνορα. Για μεγάλο διάστημα εκφράζαμε τις ανησυχίες μας εξ αιτίας των κλιμακούμενων εντάσεων στην περιοχή και προειδοποιήσαμε για τους κινδύνους τόσο της μακροχρόνιας ένοπλης σύγκρουσης στην Βοσνία και Ερζεγοβίνη, όσο και της υποτροπιάζουσας δια-μειονοτικής σχέσης μεταξύ των Σέρβων και των Αλβανών του Κοσσυφοπεδίου.

Η Σλοβενία, χώρα της Κεντρικής Ευρώπης, ήδη ικανοποιεί τα συμφέροντα της εθνικής της ασφάλειας, όπως και τα πολιτικά και οικονομικά της ενδιαφέροντα, μέσα στα ευρύτερα πλαίσια των υπαρχουσών Ευρωπαϊκών και Ευρω-Ατλαντικών δομών. Παρ' όλ' αυτά, αναγνωρίζουμε ότι μακροπρόθεσμα η ασφάλεια και η οικονομική μας ανάπτυξη εξαρτώνται σημαντικά από την προαγωγή της σταθερότητας και της ευημερίας στις χώρες που

βρίσκονται στην περιοχή πέρα από τα Νοτο-Ανατολικά μας σύνορα.

Το Σύμφωνο Σταθερότητας

Συνεπώς χαιρετίζουμε το Σύμφωνο Σταθερότητας για την Νοτο-Ανατολική Ευρώπη που συμφωνήθηκε κατά την υπουργική σύνοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κολωνία στις 10 Ιουνίου του 1999, καθώς και την Διακήρυξη που υιοθετήθηκε από τους 26 και πλέον Αρχηγούς Κρατών και Κυβερνήσεων από χώρες Ευρωπαϊκές και μη, κατά την συνάντησή τους στο Σεράγεβο στις 30 Ιουνίου φέτος. Πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της διεθνούς κοινότητας τα τελευταία χρόνια. Η Σλοβενία συμμετέχει ενεργά, ως ισότιμος εταίρος, σ' αυτή την διεθνή και σφαιρική προσέγγιση με στόχο να βοηθήσει η περιοχή για να αντιμετωπίσει τις πολιτικές και τις οικονομικές της προκλήσεις.

Με το Σύμφωνο Σταθερότητας, η διεθνής κοινότητα εξέφρασε την αποφασιστικότητά της να αναλάβει συλλογική, θετική

odo Hombach,
ός
ονιστής του
ράου
Ιερόπιτας για
Νοτο-
ολική Ευρώπη
περά], συνομι-
με τον
ζνο Γραέδρο
η Κύπρο
ά] πριν από
έναρξη της
ιδιόκειμης της
προγράμματος
της για τα
άνια, που
νάθηκε από
υρωποικά
ιαλιστικά
η στις 22
ίου, όπου
πήθηκαν οι
άσεις για το
ράου
Ιερόπιτας.
α photo]

δράση ώστε να απαλειφθούν από την ρίζα τους τα αίτια της αστάθειας που χαρακτηρίζει την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Στρατηγική καθοδήγηση παρέχει μια κοινή πολιτική πλατφόρμα χωρών και διεθνών οργανισμών που συμμετέχουν μέσα από συζητήσεις στρογγυλών τραπεζιών με θέματα τα προβλήματα ασφάλειας, καθώς επίσης και τα οικονομικά, ανθρωπιστικά και κοινωνικά προβλήματα.

Θέματα ασφάλειας, όπως και πολιτικά και οικονομικά προβλήματα, έχουν ανάγκη διαφορετικών μεθοδεύσεων και διαφορετικών θεσμικών οργάνων για την επίλυσή τους, παραμένουν ωστόσο άρρητα συνδέδεμένα μεταξύ τους και αλληλένδετα. Το Σύμφωνο Σταθερότητας οικοδομεί πάνω σ' αυτήν ακριβώς την αλληλεξάρτηση. Η σφαιρική και ενοποιημένη προσέγγισή του δίνει την ελπίδα ότι οι απελπιστικές συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων της περιοχής αυτής της Ευρώπης επιτέλους θα καλυτερεύσουν. Επίσης παρέχει μια φόρμουλα που υπόσχεται πολλά στην αντιμετώπιση των πολύπλοκων μειονοτικών, αναπτυξιακών, κοινωνικών και πολιτικών εντάσεων που συγιοργάζουν στην περιοχή από το τέλος του Ψυχρού πολέμου.

Το Σύμφωνο Σταθερότητας αποσκοπεί στο να υποστηρίξει χώρες της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης στην προσπάθειά τους να επιτύχουν μια γενική κοινωνική ευημερία και ειρήνη, και τονίζει ότι αυτό είναι εφικτό μόνο αν πρωτανεύσουν η δημοκρατία και ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα, παράλληλα με την οικονομική ανάπτυξη. Πρέπει να εγκαθιδρυθεί μια ισχυρή δημοκρατική κοινωνία και προβλήματα θενικών μειονοτήτων πρέπει να επιλυθούν. Η προσέγγιση αυτή είναι απόλυτα συμβατή με τις θέσεις και τις αξίες της χώρας μου.

Η ενεργή συμμετοχή της Σλοβενίας

Η κοινή ιστορία με τις χώρες της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης και οι εμπειρίες μας -θετικές και αρνητικές- στις μεταξύ μας συναλλαγές, μας δίνει μια μοναδική, σχεδόν προνομιακή θέση σ' αυτή την κοινή προσπάθεια. Οι γνώσεις μας για την πρώην Γιουγκοσλαβία -η βαθιά μας γνώση στις νοοτροπίες και τις γλώσσες των διαφόρων λαών- καθώς και οι παραδοσιακοί οικονομικοί δεσμοί μας, παρέχουν σημαντικές ευκαιρίες στην Σλοβενία για να διαδραματίσει εποικοδομητικό ρόλο στην διαδικασία σταθεροποίησης.

Στα διάφορα στρογγυλά τραπέζια του Συμφώνου Σταθερότητας, η Σλοβενία έχει ήδη προτείνει αρκετά προγράμματα που στοχεύουν στην προαγωγή της δημοκρατίας και στην δημιουργία συνθηκών που συντελούν στην ειρηνική συμβίωση λαών με διαφορετικούς πολιτισμούς και θρησκείες, καθώς και προγράμματα για την οικονομική ανασυγχρότηση και την ανάπτυξη της περιοχής.

Στα πλαίσια συζητήσεων στις συναντήσεις του “Τραπέζιού Εργασίας για τον Εκδημοκρατισμό και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα”, έχουμε προτείνει, μεταξύ άλλων, να ίδρυθει ένα κέντρο το οποίο να παρακολουθεί τις δια-μειονοτικές σχέσεις στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Ένα προσχέδιο πρότασης για την θέσπιση θεσμικών οργάνων, αποτελεσματικής διοίκησης και διαχείρισης, καταρτίσθηκε από διάφορα υπουργεία. Επίσης προτείνειμε την ίδρυση ενός διεθνούς κέντρου για μελέτες πάνω στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη και ενός διεθνούς πανεπιστήμου για την περιοχή. Τέλος, η RTV Σλοβενία -ο εθνικός ραδιο-τηλεοπτικός φορέας- προσφέρθηκε να βοηθήσει στον εκδημοκρατι-

σμό των μέσων ενημέρωσης στο Κοσσυφοπέδιο και την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη.

Νορβηγοί στρατεύσεις της SFOR
υψώνουν την εθνική σημαία της Σλοβενίας στη Νοεμβρίου 1995 σε ένα σημαντικό σημείο στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη με τη σημαία της Σλοβενίας στην αεροπορία στη SFOR για αποστολή στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. (Belga photo)

Βοήθεια σε Θύματα Ναρκών στην Βοσνία και Ερζεγοβίνη” (ITF) ώστε να συμπειληφθούν η Κροατία και το Κοσσυφοπέδιο.

Η Σλοβενία επίσης ενεργοποιείται σε σειρά άλλων διεθνών προσπαθειών που στοχεύουν στην ασφάλεια και στην σταθερότητα στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Αυτές συμπεριλαμβάνουν την SFOR και την Πολυεθνική Ειδική Μονάδα (MSU) στην Βοσνία, τη KFOR και την Προσωρινή Αποστολή Διοίκησης των Ηνωμένων Εθνών για το Κοσσυφοπέδιο (UNMIK), την υπό την ηγεσία της ΔΕΕ, Πολυεθνική Συμβουλευτική Αστυνομική Μονάδα (MAPE) στην Αλβανία, την Πρωτοβουλία Συνεργασίας για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη (SECI), και τη Διαδικασία του Roaumont. Πάνω από 100 Σλοβένοι στρατιωτικοί συμμετέχουν σ' αυτές τις επιχειρήσεις, και επιπλέον, Σλοβένοι πολύτες ειδικοί ενεργοποιούνται στο Κοσσυφοπέδιο και την Αλβανία.

λοένος
θυπουργός
z Drnovsek
περά συναντά
τότε Γενικό
ιματέα του
Ο Javie
πα στο αρχι -
του NATO
In Louviers
? H
δενία πήναν το
το Επαρκό
ος που άνοι -
σν εναέριο
χώρο για τα
ηλάνια του
Ο στην αρχί^α
Επικείρωσης
d Force.
a photo)

Διεργύνοντας την ομπρέλα ασφάλειας του NATO

Έχει ζωτική σημασία -πέρα από τα προγράμματα στα πλαίσια του Συμφώνου Σταθερότητας- να ενθαρρυνθούν όλες οι Νοτιο-Ευρωπαϊκές χώρες και να συμμετάσχουν ενεργά στο πρόγραμμα της Σύμπραξης για την Ειρήνη (PfP) του NATO, και να διατυπωθούν σαφείς προοπτικές για την ένταξή τους στο πρόγραμμα της Σύμπραξης. Ασφάλεια, σταθερότητα και εμπιστοσύνη στην περιοχή θα επιτευχθούν μόνο μέσα από την οικοδόμηση αιμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας μέσα στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος που προωθεί την συνεργατική ασφάλεια σε ολόκληρο τον Ευρω-Ατλαντικό χώρο.

Η δική μας συμμετοχή στην PfP οδήγησε στην απόφασή μας να προσαρμόσουμε τις δομές ασφάλειας και τις ένοπλες δυνάμεις και να αναπτύξουμε τον αρμόδιοντα δημοκρατικό έλεγχο πάνω στις ένοπλες δυνάμεις. Η ένταξή μας στην Σύμπραξη είναι η καλύτερη απόδειξη ότι η Σλοβενία αναπτύσσεται στην σωστή κατεύθυνση, και έχει καλές προοπτικές για ένταξη στις Ευρω-

Ατλαντικές δομές -ένας στόχος που είναι κοινός σε πολλές χώρες προς τα Νοτιο-Ανατολικά μας.

Η Σλοβενία σήμερα απολαμβάνει τόσο εσωτερική όσο και εξωτερική σταθερότητα και επιδιώκει να μεταλαμπαδεύσει αυτή την σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή μέσα από περιφερειακές πρωτοβουλίες. Πιστεύουμε ότι η διαπεριφερειακή συνεργασία έχει κρίσιμη σημασία για την επίτευξη μακροπρόθεσμης σταθερότητας στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Η συμμετοχή της Σλοβενίας στο επόμενο κύμα διεύρυνσης του NATO θα αποτελέσει σημαντικό μήνυμα προς τις χώρες της περιοχής. Όχι μόνο θα είναι μήνυμα ελπίδας για την δική τους τελική ένταξη, αλλά ένα διευρυμένο NATO επίσης θα βοηθούσε στην προαγωγή της ασφάλειας και της σταθερότητας πέρα από τα δικά του γεωγραφικά όρια προς χώρες άμεσης γειτονίας.

Φυσικά από την δική μας προοπτική, η σημερινή αστάθεια στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη -παρ' όλο που δεν απειλούμεθα άμεσα- ενισχύει τα επιχειρήματα του να επιζητήσει η Σλοβενία να διαφυλάξει και να παγιώσει την εθνική της ασφάλεια μέσα στους κόλπους του συστήματος συλλογικής άμυνας της Βορειο-Ατλαντικής Συμμαχίας. Ήδη η Σλοβενία αποδείχθηκε αξιόπιστος περιφερειακός σύμμαχος του NATO καθώς υποστηρίζει την Συμμαχική επέμβαση στο Κοσσυφοπέδιο, που υπερασπίστηκε αξίες πάνω στις οποίες θεμελιώθηκε το NATO και τις οποίες στηρίζει και η Σλοβενία. Στην αρχή της Επιχείρησης Allied Force είμαστε η πρώτη Εταιρική χώρα που χορήγησε στο NATO πρόσβαση στον εναέριο χώρο μας εντός 24 ωρών. Επίσης είχαμε βαθιά συμμετοχή στον πολιτικό διάλογο στη διάρκεια των εντατικών προσπαθειών για να εξευρεθεί μια πολιτική λύση στην κρίση του Κοσσυφοπέδιου.

Είμαι πεπεισμένος ότι η Σλοβενική εμπειρία και γνώση της περιοχής θα αποδειχθεί επίσης χρήσιμη στο NATO στα πλαίσια της ενεργού συμμετοχής μας σε διάφορα όγκανα του Ευρω-Ατλαντικού Συμβουλίου Σύμπραξης, και ειδικότερα: στο “Συμβούλευτικό Φόρουμ για Θέματα Ασφαλείας της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης” καθώς και στην “Ομάδα Εργασίας για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη”.

Υλοποιώντας τους στρατηγικούς στόχους της Σλοβενίας

Η κρίση στη Βοσνία και στο Κοσσυφοπέδιο καθώς και η απάντηση της διεθνούς κοινότητας αντικατοπτρίζουν δύο από τα κύρια χαρακτηριστικά στην μετα-Ψυχροπολεμική επανάσταση

(Από αριστερά προς τα δεξιά) Ι. Υπουργός Εξωτερικών Τοομ Ηενρίκ Ιλν [Εσθονία], ο πρόεδρος της Δημοκρατίας Γεώργιος Βασιλεί [Κύπρος], Jan Kav [Τσεχική Δημοκρατία], Jan Martor [Ουγγαρία] Βρονίσλαου Γερέμ [Πολωνία] και Βολφράντος Φρίλεκ [Σλοβενία συναντόνται σε Tallinn, στη Εσθονία, στις 28 Οκτωβρίου 1995 για να συζητήσουν θέματα σχετιζόμενα αφού ενός με τη διαπραγματεύση τους για να γίνοι μέλη της ΕΕ, αφού επέρου δε για σύντερη συνεργασία μεταξύ των δύο αυτών κρατών)

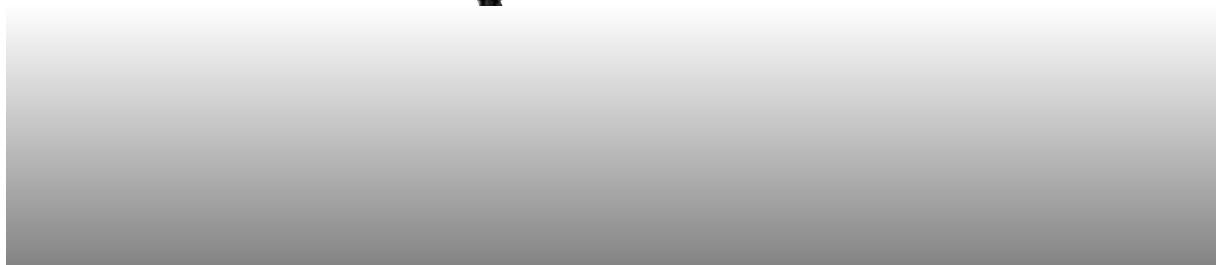
Belga photo

της γεωπολιτικής: την εμφάνιση των δια-μειονοτικών συγκρούσεων ως ενός από τους νέους κινδύνους στη διεθνή ασφάλεια, και την εμφάνιση μιας πιο έντονης διεθνούς συνεργασίας για να αντιμετωπιστούν αυτές οι νέες προκλήσεις ασφάλειας. Η μοναδικά σφαιρική προσέγγιση του Συμφώνου Σταθερότητας για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη επιστρατεύει τις δυνατότητες μεγάλου αριθμού παυκτών στη διεθνή κοινότητα. Η εμπειρία που αποκτήθηκε μπορεί να βοηθήσει στην θέσπιση των καλύτερων πρακτικών για μια γρήγορη και αποτελεσματική ανταπόκριση σε παρόμοιες περιπτώσεις σε ολόκληρο τον κόσμο.

Το Σύμφωνο επίσης επιβεβαίωσε την σπουδαιότητα της ΕΕ και του NATO για την σταθερότητα στην Ευρωπαϊκή ήπειρο, και υπογραμμίζει την σημασία της στενής συνεργασίας μεταξύ τους. Η Σλοβενία γνωρίζει ότι πλήρης ενταξη και στους δύο οργανισμούς

εγγυάται την μακροπρόθεσμη ασφάλειά μας. Συμμετέχουμε στις δραστηριότητες και των δύο, και είμαστε έτοιμοι να αποδεχθούμε με χαρά τις προκλήσεις που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους.

Η ενεργός συμμετοχή της Σλοβενίας στις εργασίες του Συμφώνου Σταθερότητας συνεισφέρει σημαντικά στην κατεύθυνση της υλοποίησης των στρατηγικών μας στόχων. Μας φέρνει κοντύτερα σε Ευρωπαϊκές και Ευρω-Ατλαντικές δομές, προσφέροντας ταυτόχρονα μια ευκαιρία στη χώρα μας να ενισχύσει τη διεθνή της θέση. Το σημαντικότερο δόμως είναι ότι το Σύμφωνο Σταθερότητας βελτιώνει τις προοπτικές για την μακροπρόθεσμη ασφάλεια της Σλοβενίας προσφέροντας την ελπίδα της διαρκούς ειρήνης, δημοκρατίας και ευημερίας στις χώρες της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης -μιας περιοχής που για πάρα πολλά χρόνια ήταν η πυριτιδαποθήκη της Ευρώπης. ■

Το Σύμφωνο Σταθερότητας: 'Ένα νέο ξεκίνημα στα Βαλκάνια'

Bodo Hombach

Ειδικός Συντονιστής του Συμφώνου Σταθερότητας για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη

Το Σύμφωνο Σταθερότητας που δρομολογήθηκε το περασμένο καλοκαίρι παρέχει το πολιτικό και πρακτικό πλαίσιο για την προώθηση της ειρήνης και της σταθερότητας στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Καθώς συμμετέχει στο αυτό μεγάλος αριθμός οργανισμών και κρατών, ανάμεσά τους η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ομάδα των 7 Βιομηχανικών Κρατών συν τη Ρωσία (G8), οι χώρες της περιοχής καθώς και κρίσιμης σημασίας οργανισμοί όπως το NATO, μια νέα πολιτική στα Βαλκάνια.

Mια επικίνδυνη τάση αναχαιτήθηκε την φετινή, τελευταία χρονιά τού αιώνα μας. Πολύ συχνά οι συγκρούσεις στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη εξελίσσονται σε συγκρούσεις, ακόμη και σε πολέμους, ολόκληρης της Ευρώπης. Παράλληλα, πολύ συχνά και η Ευρώπη αποδύθηκε σε πολεμικές περιπέτειες πολλές φορές και δι' αντιπροσώπου στα Βαλκάνια. Αυτή τη φορά όμως, οι συρράξεις στην περιοχή ελέγχθηκαν. Στην κρίση του Κοσσυφοπεδίου, μέσα από κοινή προσπάθεια, μια επικίνδυνη σύρραξη περιορίστηκε και απομονώθηκε με επιτυχία. Τις παραμονές της νέας χιλιετίας, αυτό αποτέλεσε μια μεγάλη πολιτική επιτυχία.

Η επιτυχία αυτή απαιτεί δεσμεύσεις από όλους μας: το Σύμφωνο Σταθερότητας για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη είναι το πολιτικό πλαίσιο για να την διατηρήσουμε. Μια πολιτική θεαλιστικών βημάτων αναπτύσσεται, ανάμεσά τους και η ενσωμάτωση στις Ευρωπαϊκές και Ευρω-Ατλαντικές δομές, συμπεριλαμβανομένου και του NATO. Ένας στόχος είναι η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ώστε να συμπεριληφθούν οι χώρες της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης. Οι χώρες της περιοχής πρέπει οπωσδήποτε να έχουν την δυνατότητα να έρχονται καθημερινά όλοι και κοντύτερα σ' αυτή την πραγματικότητα.

Η ειρήνη και η σταθερότητα απαιτούν οικονομική ανάκαμψη, όπως ακριβώς και η οικονομική ανάκαμψη προϋποθέτει ειρήνη και σταθερότητα. Εδώ ακριβώς μπαίνει το Σύμφωνο Σταθερότητας, με την προοπτική της ενσωμάτωσης, και τα τρία ισότιμα "Τραπέζια Εργασίας" που το συναποτελούν και που αναφέρονται στον εκδημοκρατισμό και την προώθηση των συντεταγμένων κοινωνιών, στην οικονομική ανάπτυξη, και σε θέματα εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας.

Κατά την Σύνοδο Κορυφής του Συμφώνου στα τέλη Ιουλίου του 1999 στο Σεράγεβο, ο Φινλανδός πρόεδρος Ahtisaari αναφέρθηκε ορθά στο Σύμφωνα σαν ένα μαραθώνιο. Εγώ θα πρόσθετα ότι στην διάρκεια της πορείας πρέπει να θέσουμε οισιμένους ενδιάμεσους στόχους, ώστε να μπορούμε να αξιολογήσουμε τα επιτεύγματά μας στην διάρκεια της προσπάθειας.

Για να είμαστε πολιτικά υπεύθυνοι παράγοντες, δεν πρέπει να διεγίρουμε ελπίδες οι οποίες είναι αδύνατο να υλοποιηθούν.

Ωστόσο το Σύμφωνο Σταθερότητας πρέπει να χρησιμοποιήσει συγκεκριμένες επιτυχίες που θα βασίζονται σε μια ξεκάθαρη πορεία με στόχο να διατηρηθούν η αποδοχή και το κίνητρο. Η ζωή των κατοίκων πρέπει να βελτιώνεται λόγο-λίγο αλλά καθημερινά.

Η πρόκληση της Γιουγκοσλαβίας

Η Ομόσπονδη Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας παραμένει κεντρικό πρόβλημα και πρόληπση. Ο Γιουγκοσλαβικός λαός πρέπει να γνωρίζει ότι το Σύμφωνο σταθερότητας δεν χτίζει ένα τείχος γύρω τους. Το αντίθετο μάλιστα: αμέσως μόλις η Γιουγκοσλαβία επιλύσει τα πολιτικά της προβλήματα, μπορεί και πρέπει να συμπεριληφθεί στο Σύμφωνο Σταθερότητας, με πλήρη δικαιώματα. Μέχρι τότε, το Σύμφωνο Σταθερότητας θα έρχεται σ' επαφή με τις δημοκρατικές δυνάμεις στη Σερβία και το Μαυροβούνιο.

Η πολιτική του προέδρου Milosevic έχει οδηγήσει την χώρα του σε πολιτική και οικονομική καταστροφή. Ο επιθετικός εθνικισμός, ο απολυταρχισμός και η διατήρηση της προσωπικής του δύναμης την τελευταία δεκαετία, βούτηξαν την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη στο αίμα, το μίσος και τις εκτοπίσεις. Η Ευρώπη δεν αποδέχεται την πολιτική αυτή και δεν πρόκειται να την ανεχθεί στο μέλλον.

Μ' αυτό το σκηνικό, και παρακινούμενη από τις συστηματικές απελάσεις του Αλβανικού πληθυσμού από το Κοσσυφοπέδιο, η Δύση εναντιώθηκε στο καθεστώς του Βελιγραδίου. Αυτό που διακυβεύσταν ήταν το Ευρωπαϊκό σύστημα αξιών αλλά και η ειρήνη στην περιοχή, η οπούα επίσης τέθηκε σε κίνδυνο λόγω της αποσταθεροποιητικής μετακίνησης δεκάδων χιλιάδων προσφύγων σε γειτονικές χώρες.

Σπάνια απαιτήθηκαν τόσο δύσκολες αποφάσεις στην μεταπολεμική Ευρώπη. Στην διάρκεια των αεροπορικών επιδρομών, οι πολιτικοί ηγέτες όλων των χωρών του NATO μόχθησαν για να βρουν την καλύτερη προσέγγιση. Η κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η αχαλίνωτη τρομοκρατία, οι βάναυσες απελάσεις, και ο κίνδυνος του πολέμου που απειλούσε να

ιδικός
ονιστής του
ράνου
Ιερόποτας για
Νοτιο-
ολική Ευρώπη,
» Hombach,
διάρκεια της
κτήσιας συνε-
στος πρ
κεψης
ιφής του
ράνου
Ιερόποτας, στο
άγιεσθο στης
ουλίου.
ας photo)

καταβορχίσει ολόκληρη την περιοχή, δεν μπορούσε να μείνουν αναπάντητα. Όμως είναι αδύνατο να προστατευθούν οι αθώοι από τις συνέπειες μιας στρατιωτικής εκστρατείας.

Κινητοποιώντας πρωτοβουλίες και πόρους

Το Σύμφωνο Σταθερότητας μπορεί να κινητοποιήσει πρωτοβουλίες και πόρους, να επιταχύνει διαδικασίες και να δημιουργήσει πολιτική οριμή. Δεν διαθέτει δική του δομή υλοποίησης. Γι' αυτό εξαρτάται από τους συμμετέχοντες. Ως πλαίσιο για τον συντονισμό και πολιτικά εναύσματα, πρέπει να καλεί τους συμμετέχοντες σε δράση και να κατευθύνει υπάρχουσες δραστηριότητες. Η Σύνοδος Κορυφής του Συμφώνου Σταθερότητας στο Σεράγεβο με την συμμετοχή 40 Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων, και επικεφαλείς διεθνών οργανισμών, αποσαφήνισε την σταθερή βούληση της διεθνών κοινότητας να συνεργασθεί με όλες τις χώρες της περιοχής ώστε να υλοποιηθεί το Σύμφωνο Σταθερότητας με συγκεκριμένες ενέργειες.

Δεν χρειάζεται να ανακαλύψουμε την πυρίτιδα. Θέλουμε να οικοδομήσουμε πάνω σ' ότι υπάρχει ήδη: στα διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης των χωρών της περιοχής, στις πρωτοβουλίες και τα προγράμματα που ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη, και στην εμπειρία του NATO, της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), του Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), του Συμβουλίου της Ευρώπης, των Ηνωμένων Εθνών, των διεθνών χρηματο-πιστωτικών ιδρυμάτων, των Μη-Κυβερνητικών Οργανώσεων, και πολλών άλλων.

Το Σύμφωνο Σταθερότητας διαφέρει από προηγούμενους τρόπους προσέγγισης στα προβλήματα της περιοχής διότι διαθέτει ένα όραμα για την περιοχή, μια συνεπή πολιτική προληπτικής διπλωματίας, καθώς και εξατομικευμένες δομές λήψης αποφάσεων.

Το όραμα του Σύμφωνου Σταθερότητας προβλέπει μια Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη με το μέλλον της θεμελιωμένο στην ειρήνη, την δημοκρατία, την οικονομική ευημερία, και την εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια -Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη η οποία τελικά θα ενσωματωθεί στις Ευρωπαϊκές και Ευρω-Ατλαντικές δομές. Αναπολώντας την ιστορία του αιώνα μας, το όραμα αυτό είναι κάτι ωρεικά καινούργιο... κάτι πού πριν από μερικά μόλις χρόνια δεν θα τολμούσαμε να θεωρήσουμε δυνατό.

Μέχρι τώρα, οι πολιτικές προσεγγίσεις αναφορικά με τα Βαλκάνια στόχευαν συμπτώματα και κρίσεις. Το Σύμφωνο Σταθερότητας αντιπροσωπεύει την πρώτη προσπάθεια να αντιμετωπισθούν τα πολιτικά και οικονομικά ελλείμματα των χωρών της περιοχής μέσα από μια συνολική προσέγγιση της προληπτικής διπλωματίας. Μια νεωτεριστική πτυχή είναι ότι συμβάλλουν πλήρως οι χώρες της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης σαν ιστόιμα μέλη, ή καλύτερα σαν ιδιοκτήτες της σταθεροποιητικής διαδικασίας.

Το Σύμφωνο Σταθερότητας είναι μια μορφή της Διαδικασίας του Ελσίνκι για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Οι δομές του για τη λήψη-αποφάσεων, οι οποίες αποτελούνται από ένα σύστημα τριών "Τραπέζιων Εργασίας", τα αποτελέσματα των οποίων συγκεντρώνονται στο "Περιφερειακό Τραπέζι" αντανακλούν στενά τις "Πράξεις" οι οποίες σχημάτισαν από κοινού παρόμοιους τομείς πολιτικής στη διαδικασία του Ελσίνκι.

Πάνω απ' όλα, η προσέγγιση αυτή χρησιμοποιεί τις πλέον επιτυχημένες ιδέες της μεταπολεμικής ιστορίας στην Ευρώπη: Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, ενωμένη Δυτική Ευρώπη, η διαδικασία του Ελσίνκι, η οποία βοήθησε να ξεπεραστεί η διάρεση της ηπείρου μας. Δεν υπάρχουν πιο πρόσφορα εργαλεία απ' αυτές τις ιδέες.

Μόνο στην δομή του Συμφώνου Σταθερότητας προσέρχονται όλοι στο ίδιο τραπέζι, συμπεριλαμβανομένων και διεθνών χρηματ-

Ο Φίλανδι
Πρόεδρος Mai
Ahtisaari (αριστ
ρά) - καθήμενο
δίπλα στον Eibl
Συντονιστή τη
Συμφώνου Στ
Σταθερότητ
Bodo Homba
στη διάρκεια μι
συνάντησης τε
ενέά Βαλκανικ
Κρατών το Βρά
πε Διάσκεψη
Κορυφής τη
Συμφών
Σταθερότητας σ
Σαράγεβο- μίλη
για το Σύμφων
Σταθερότητας αι
την άποψη εν
μαραθονίος
Belga phot

Λεπτομέρειες για το Σύμφωνο Σταθερότητας

Το Σύμφωνο Σταθερόπτασης για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη διεσπίστηκε σε ειδική σύνοδο των Υπουργών Εξωτερικών, εκπρόσωπων διεθνών οργανισμών, δεσμικών οργάνων και περιφερειακών πρωτοβουλιών, στην Κολωνία, στις 10 Ιουνίου του 1999. Το Σύμφωνο αντιπροσωπεύει την πολιτική απόφαση όλων των χωρών και οργανισμών που συμμετέχουν για μια σφαιρική, συντονισμένη και στρατηγική προσέγγιση στην περιοχή, αντικαθιστώντας την διασχίστη κρίσεων με την προληπτική διπλωματία.

Το Σύμφωνο Σταθερόπτασης αποτελεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο όλοι οι υπάρχοντες παίκτες επιτυγχάνουν πειθαρχία επι πολέμου στους τομείς του εκδημοκρατισμού και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της οικονομικής ανάπτυξης και ανασυγκρότησης, και στην εξωτερική ασφάλεια.

Το έγγραφο που συνομολογήθηκε στην Κολωνία προβλέπει την δέσην ενός Ειδικού Συντονιστή για το Σύμφωνο Σταθερόπτασης με στόχο να διευκουλυνθεί η επίτευξη των στόχων του Συμφώνου. Ο κύριος Bodo Hombach, πρώην Υπουργός της Ομοσπονδιακής Καγκελαρίας της Γερμανίας, τοποθετήθηκε στην δέση αυτή τον Ιούλιο του 1999.

- Υπάρχουν 29 Μέλη στο Σύμφωνο Σταθερόπτασης: τα 15 Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Αλβανία, η Βοσνία και Ερζεγοβίνη, η Βουλγαρία, η Κροατία, η Ουγγαρία, η Ρουμανία, η Ρωσική Ομοσπονδία, η Σλοβενία, η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας*, την Τουρκία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο Προεδρεύων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Συνεργασία στην Ευρώπη, και το Συμβούλιο της Ευρώπης.
- Επιπλέον υπάρχουν 11 παράγοντες σε ρόλο παροχής καλών υπηρεσιών καθώς και 5 περιφερειακές πρωτοβουλίες που στην περίοδο τους στόχους του Συμφώνου και συμμετέχουν στη δομή τους: ο Καναδάς, η Ιαπωνία, τα Ηνωμένα Έθνη, ο Ύπατος Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, το ΝΑΤΟ, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, η Δυτικο-Ευρωπαϊκή Ένωση, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Διεθνής Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, η Διαδικασία του Ρωγαυού, η Πρωτοβουλία για την Συνεργασία στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη, και η Διαδικασία για την Συνεργασία στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη.
- Στην συνεδρίαση του Περιφερειακού Τραπέζιού για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη στην Ιαπωνία τον Ιούνιο του 1999, παρότι ντες ήσαν και οι εξής παραπρέπες: η Τσεχία, η Μολδόβα, η Νορβηγία, η Πολωνία, η Σλοβακία, η Ελβετία, και η Ουκρανία. Οι εξής Φιλοξενούμενοι της Προεδρίας ήσαν επίσης παρόντες: Μαυροβούνιο, η Προσωρινή Διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών για το Κοσσυφοπέδιο (UNMIK), το Γραφείο του Υψηλού Αντιπροσώπου, και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

(*) Η Τουρκία αναγνωρίζει τη Δημοκρατία της Μακεδονίας με το συνταγματικό της όνομα

τοδοτικών οργανισμών. Και προσέρχονται όλοι ιστόιμα. Το Σύμφωνο Σταθερότητας δεν είναι ένας ακόμη παίκτης στην διεθνή σκηνή: αποστολή του είναι να δημιουργήσει προστιθέμενη αξία στους ήδη υπάρχοντες παίκτες. Προκαλεί και επιταχύνει την δράση.

με στόχο την ανάπτυξη της περιοχής. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων καθοδηγεί την κατάρτιση προτεραιοτήτων αναφορικά με προγράμματα περιφερειακής υποδομής. Και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης προετοιμάζει ένα πρόγραμμα για την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα στην περιοχή.

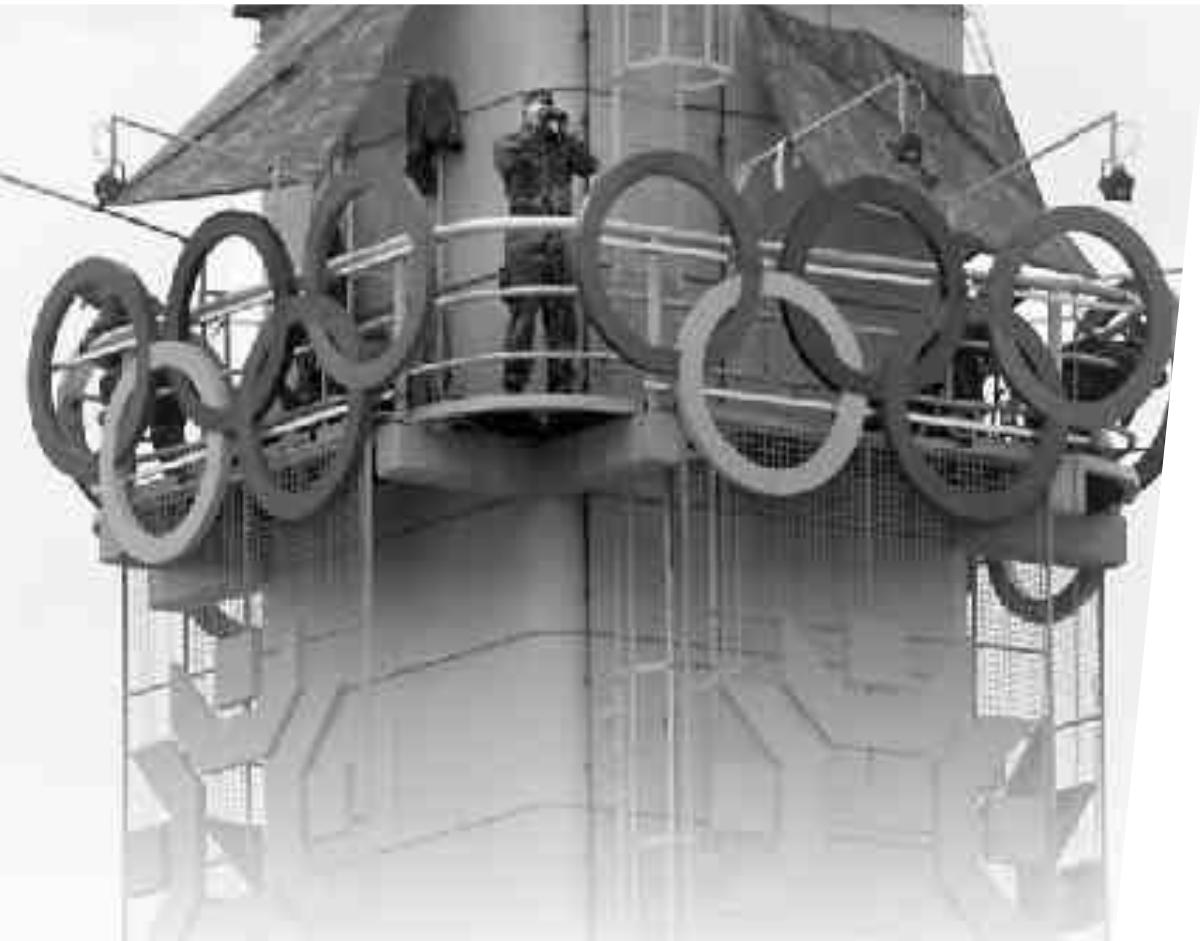
Συγκεκριμένη εργασία βρίσκεται σε εξέλιξη

Συγκεκριμένη εργασία βρίσκεται από καυρό σε εξέλιξη. Η σύνοδος του "Περιφερειακού Τραπέζιου" στις 16 Σεπτεμβρίου ολοκλήρωσε το σχέδιο εργασίας για τα "Τραπέζια Εργασίας". Επίσης συμφώνησε σ' ένα σύστημα προεδρίας και συμπροεδρίας για τα "Τραπέζια Εργασίας", όλα από τα οποία πραγματοποίησαν τις πρώτες τους συναντήσεις τον Οκτώβριο. Το σύστημα της συμπροεδρίας σημαίνει ότι οι χώρες της περιοχής θα φιλοξενούν τις συνδόδους των "Τραπέζιων Εργασίας", και ταυτόχρονα θα παίζουν κρίσιμο ρόλο τόσο στην προετοιμασία όσο και στα παρεπόμενα των συναντήσεων.

Σχετικά με την ουσία των εργασιών του Συμφώνου Σταθερότητας, σημαντική πρόοδος έχει επιτευχθεί σε διαφόρους σπουδαίους τομείς. Για παράδειγμα, έχει καταρτισθεί ένας επενδυτικός χάρτης που περιλαμβάνει σαφείς δεσμεύσεις από χώρες της περιοχής να βελτιώσουν το επενδυτικό τους κλίμα. Ένα συμβούλευτικό συμβούλιο επιχειρήσεων έχει επίσης συσταθεί με την συμμετοχή ανώτερων επιχειρηματικών οτελεχών από χώρες του Συμφώνου Σταθερότητας, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων από την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Το συμβούλιο αυτό θα ασχοληθεί εντατικά με την υλοποίηση του επενδυτικού χάρτη. Στα πλαίσια επιμερισμού της εργασίας ανάμεσα στις διεθνείς τράπεζες, η Διεθνής Τράπεζα προετοιμάζει μια σφαιρική προσέγγιση

γενικά όπως
έναρξης της
πκευης
υφίσης του
φάρου
θερόπταση στο
μπικάκι κέντρο
α στο
άγιειο στις
Ιουλίου.
άντα Αρχηγοί¹
τών και
ερνίσεων και
πικεράλεις
διεθνών
ανισμών συνα-
-ηκαν για να
πησούν πάως
τρωαθήσουν
ειρήνη και την
ιερία στην
Νοτιο-Ανατολική
ώπη
ers photo]

Ένας στρατιώτης της SFOR ελέγχει την περιοχή από την πύργο της Ολυμπίας στα ου του Σαράνιεβ όπου διεξήχθη

Διάσκει

Κορυφής της Συμφώνη

Σταθερότητας στις 29 Ιουλίου : NATO είναι σαφές ότι έλα να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο σε διάφορες σημαντικές πτυχές του Συμφώνου Σταθερότητας

[Belga phot]

Μια πρωτοβουλία για την δίωξη της διαφθοράς έχει εξαπολύθει στα πλαίσια μιας γενικότερης προσπάθειας να παταχθεί το οργανωμένο έγκλημα. Και μια σειρά από ειδικευμένες επιτροπές αναπτύσσουν ενοποιημένα σχέδια δράσης για την καλή διακυβέρνηση, την παιδεία, την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης,

την ισότητα των φύλων, τις εθνικές μειονότητες και τους πρόσφυγες.

Στον τομέα της άμυνας, οι εργασίες σημειώνουν πρόοδο σε θέματα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, όπως για παράδειγμα βελτίωση στις διαστρατιωτικές επαφές, έλεγχο της πώλησης όπλων, μειώση της ποσότητας ελαφρού οπλισμού που κυνηγοφορεί, και η μη διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής. Η επόμενη συνάντηση του “Τραπέζιού Εργασίας για την Ασφάλεια” θα πραγματοποιηθεί στο Σεράγεβο στις αρχές του 2000.

Μια κρίσιμη ημερομηνία για το Σύμφωνο Σταθερότητας είναι η περιφερειακή χρηματοδοτική διάσκεψη που θα πραγματοποιηθεί το πρώτο τρίμηνο του 2000. Η διάσκεψη αυτή θα δώσει τους πρόσφορους που είναι απαραίτητοι για πολλά από τα προγράμματα που πρόκειται να υλοποιηθούν. Εισερχόμεθα τώρα στην επόμενη φάση της πρακτικής υλοποίησης, κατά την οποία προγράμματα θα μετατραπούν σε εργοτάξια.

Συνεργασία με το NATO

Προωθώντας τις εργασίες του Συμφώνου Σταθερότητας, προσβλέπω στην συνέχιση με τον Λόρδο Robertson τώρα της στενής σχέσης που έχουμε αναπτύξει με το NATO στην διάρκεια της θητείας του προκατόχου του, δόκτορα Javier Solana. Η πολυπλοκότητα και το μέγεθος του εγχειρήματος που αντιμετωπίζουμε είναι τέτοια που κανένας οργανισμός μόνος και καμία χώρα μόνη δεν μπορούν να το φέρουν σε πέρας. Όμως το NATO είναι σαφές ότι έχει να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο σε διάφορες σημαντικές πτυχές του Συμφώνου Σταθερότητας. Μαζί έχουμε ελπίδες να οικοδομήσουμε ένα μέλλον για την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη με ειρήνη και ευημερία. ■

Η πολιτική ασφάλειας της Ελβετίας και ο εταιρικός δεσμός με το NATO

Πληρεξούσιος Υπουργός και Επιτετραμμένος της Ελβετικής Διπλωματικής Αποστολής στο NATO

Οι δραματικές αλλαγές στο Ευρωπαϊκό στρατηγικό περιβάλλον από το πέλος του Ψυχρού Πολέμου, και ειδικότερα οι κρίσεις στα Βαλκάνια, ώθησαν την Ελβετία σε αναπροσαρμογή των δέσμεων της αναφορικά με την ασφάλεια. Δεν πθεται καν δέμα να εγκαταλείψουν την ουδετερόπτα τους, όμως οι Ελβετοί επιδιώκουν σήμερα να ενισχύσουν την ασφάλειά τους μέσα από την συνεργασία με άλλες χώρες και με το NATO, και πιο συγκεκριμένα, μέσα από την Σύμπραξη για την Ειρήνη (PfP). Και παρόλο που το εσωτερικό της δίκαιο προς το παρόν δεν επηρέπει την αποστολή ενόπλων στρατευμάτων στο εξωτερικό, το ερώτημα αυτό είναι αντικείμενο ενός δημόσιου διαλόγου. Ο κύριος Dahinden από την Ελβετική Διπλωματική Αντιπροσωπία στο NATO σκιαγραφεί την σημασία που έχει για την χώρα του η συμμετοχή της στην PfP και στην Ευρω-Ατλαντικό Συμβούλιο Συνεργασίας και κάνει έκληπο για περαιτέρω σύσφιγξη της συνεργασίας στους δύο αυτούς τομείς.

Ια αιώνες, ή πολιτική ασφάλειας της Ελβετίας βασίζοταν στην αυτόνομη αυτοάμυνα και την ουδετερότητα. Όμως, οι δραματικές αλλαγές στο στρατηγικό περιβάλλον της Ευρώπης καθώς και οι συγκρούσεις στα Βαλκάνια οδήγησαν την Ελβετία σε αναπροσαρμογή των παραδοσιακών απόψεών της σχετικά με την ασφάλεια. Για το ορατό μέλλον, η ασφάλεια θα πρέπει να ενισχυθεί κυρίως δια της συνεργασίας με άλλες χώρες και με οργανισμούς ασφάλειας, όπως το NATO. Η Ελβετία δεν σκοπεύει να ενταχθεί στην Συμμαχία ή να εγκαταλείψει την ουδετερότητά της. Για το λόγο αυτό και έχει μεγάλο συμφέρον στην επιτυχία του προγράμματος Σύμπραξη για την Ειρήνη (PfP), όπως και σε ένα πιο ουσιαστικό ρόλο για το Ευρω-Ατλαντικό Συμβούλιο Συνεργασίας (EAPC).

Το NATO και η ασφάλεια την Ελβετίας

Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η ασφάλεια της Ελβετίας βελτιώθηκε σημαντικά όταν οι γείτονές της - Γαλλία, Γερμανία και Ιταλία - έγιναν μέλη σε μια Συμμαχία που ήταν αφοσιωμένη στην δημοκρατία, την απομική ελευθερία και το κράτος του δικαίου. Για πρώτη φορά εδώ και αιώνες, η Ελβετία δεν βρισκόταν στο σταυροδρόμι εχθρικών μεγάλων δυνάμεων. Η Βορειο-Ατλαντική Συμμαχία διαδραμάτισε μεξόνα σταθεροποιητικό ρόλο σ' ολόκληρη την ήπειρο καθώς σύνδεσε την ασφάλεια της Ευρώπης με την ασφάλεια των Ηνωμένων Πολιτειών. Σήμερα, μετά το τέλος του Ψυχρού πολέμου, το NATO παραμένει εγγυητής της μη επανενικοποίησης της πολιτικής για την άμυνα και την ασφάλεια χωρών της Δυτικής Ευρώπης.

Ο Ελβετικός λαός χαιρέτισε το άνοιγμα του NATO καθώς και την προσαρμογή του στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον ασφάλειας ως αποτελεσματικό τρόπο για να προαχθεί μεγαλύτερη ασφάλεια και σταθερότητα στον ευρύτερο Ευρω-Ατλαντικό χώρο. Η PfP έδωσε την δυνατότητα στην Ελβετία να καθιερώσει φυσιολογικές σχέσεις και να προχωρήσει σε μεθοδικό διάλογο με το NATO, οικοδομώντας πάνω στις στενές πολιτικές, οικονομικές και πολιτιστικές σχέσεις που είχε με πολλές χώρες του NATO απομικά.

Ο αντίκτυπος των κρίσεων στην πρώην Γιουγκοσλαβία

Μόνον ο χρόνος θα δείξει ποιος θα είναι ο μακροπρόθεσμος αντίκτυπος των γεγονότων στην πρώην Γιουγκοσλαβία στην εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας της Ελβετίας. Αναλογικά με το μέγεθός της, καμία άλλη Ευρωπαϊκή χώρα δεν φιλοξένησε περισσότερους πρόσφυγες από την πρώην Γιουγκοσλαβία. Η Ελβετία επηρεάσθηκε ιδιαίτερα από την κρίση στο Κοσσυφοπέδιο. Περίπου 170.000 Αλβανοί Κοσσοβάροι σχεδόν το 10 % των συνολικού πληθυσμού του Κοσσυφοπεδίου ήλθαν να ζήσουν στην Ελβετία. Στην διάρκεια της κρίσης, περί-

λβετός
ιργός
ερικών
οh Deiss
μιλεί με ένα
νό
υβάρο πρό -
γα στη διάρ -
της επίσκε -
στον καταυλ -
προσφύγων
illa κοντά
Δυρράκιο,
οικιά της
τεύσουσας της
νίας, των
νων, στη 16
χι. Οι
τοί ανέδρα -
άμεσα στην
η του
υφοποδείου
νοντας
καπιτοπίκι Βού -
στην περιοχή.
a photo)

ρκία αναγνωρί -
ν Δημοκρατία
ακεδονίας με της
ματικό της

που οι μισοί πρόσφυγες στην Αλβανία και την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας¹ δήλωναν την Ελβετία ως προτιμώμενο τελικό προορισμό τους στην περίπτωση που η επιστροφή τους στο Κοσσυφοπέδιο ήταν αδύνατη.

Αυτή η μαζική είσοδος προσφύγων δεν είναι η μοναδική συνέπεια που επηρέασε την Ελβετία ύστερα από μια σχεδόν δεκαετία εχθροπραξιών στα Βαλκάνια. Η χώρα μαστίζεται επίσης από την παρανομή διακίνησης όπλων, το οργανωμένο έγκλημα, καθώς και τις τριβές μεταξύ των διαφόρων μειονοτικών ομάδων από την πρώην Γιουγκοσλαβία που ζουν στην Ελβετία.

Ο Ελβετικός λαός ανέλαβε γρήγορα δράση κατά την πρώτη στο Κοσσυφοπέδιο και χρησιμοποίησε τις παραδοσιακές μεθόδους της εξωτερικής πολιτικής. Μεγάλα προγράμματα ανθρωπιστικής βοήθειας και ανασυγκρότησης δρομολογήθηκαν. Μόνο για το 1999 κάπου 200 εκαποτιμύρια δολάρια δαπανήθηκαν στην περιοχή αναδεικνύοντας την Ελβετία μια κύρια δωρήτρια χώρα.

Η συνεργασία μεταξύ Ελβετίας και NATO εντάθηκε σε πρωταρχική βαθμό στην διάρκεια των κρίσεων στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη και στο Κοσσυφοπέδιο. Στα τέλη του 1995, η Ελβετία άνοιξε τον εναέριο χώρο, καθώς και τα οδικά και σιδηροδρομικά της δίκτυα για χρήση από στρατεύματα της IFOR. Το Υπουργείο Άμυνας εγκανίσει προγράμματα διμερούς βοήθειας προς τις ένοπλες δυνάμεις της Αλβανίας και της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας. Σήμερα τα προγράμματα αυτά συντονίζονται μέσα από την PfP με το NATO

και με άλλες χώρες. Η εμπειρία που αποκτήθηκε υπήρξε πολύ θετική.

Καθώς εκαποντάδες χιλιάδες κατοίκων άρχισαν να εγκαταλείπουν το Κοσσυφοπέδιο, η Ελβετία δρομολόγησε διμερή προγράμματα ανθρωπιστικής βοήθειας στην περιοχή. Επίσης, μεταγωγικά ελικόπτερα των Ελβετικών ενόπλων δυνάμεων τέθηκαν στην διάθεση της Υπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR). Πέρα από αυτή τη βοήθεια, και ύστερα από αίτημα αριθμού Ευρωπαίων υπουργών Εξωτερικών, η Ελβετία -μαζί με την Ελλάδα, την Ρωσία και αργότερα την Αυστρία- εφάρμοσε ένα πρόγραμμα υποστήριξης (FOCUS) για τους εκτοπισμένους κατοίκους μέσα στο Κοσσυφοπέδιο. Υποστήριξη επίσης παρασχέθηκε και σε θύματα της ένοπλης σύγκρουσης μέσα στην Σερβία. Η επιχείρηση αυτή θα ήταν αδύνατο να πραγματοποιηθεί χωρίς την στενή συνεργασία με τις πολιτικές και στρατιωτικές αρχές του NATO. Η προηγούμενη εμπειρία που είχαμε αποκτήσει μέσω της PfP αποδείχθηκε ιδιαίτερα χρήσιμη.

Η εσωτερική νομοθεσία απαγορεύει στην Ελβετική κυβέρνηση να στέλνει ένοπλες μονάδες στο εξωτερικό. Παρόλα' αυτά, η Ελβετική κυβέρνηση αποφάσισε να διαθέσει στην KFOR μια άπολη μονάδα υποστήριξης η οποία ενσωματώθηκε στο Αυστριακό τάγμα. Περίπου 140 Ελβετοί στρατιώτες βρίσκονται σήμερα στο Κοσσυφοπέδιο. Στο μεταξύ, στην Ελβετία έχει ξεκινήσει ένας δημόσιος διάλογος σχετικά με το αν αυτή η απαγόρευση αποστολής ενόπλων στρατευμάτων στο εξωτερικό πρέπει

Ελβετικά ελικόπτερα της UNHCR παραδίδονται στρατιωτική βάση στην Κοσσυφοπέδιο στις 20 Απριλίου 1999
[Belga phot](#)

Το Επιστημονικό Πρόγραμμα του ΝΑΤΟ ενισχύει τις ανταλλαγές του με Εταίρους

Nancy T. Schulte

Πρώην αξιωματούχος στην Γενική Διεύθυνση Επιστημών και Περιβάλλοντος του ΝΑΤΟ

Καθώς η Συμμαχία μεταμορφωνόταν, έπαι αλλαζε και το Επιστημονικό πς Πρόγραμμα που είναι αφιερωμένο σε ειρηνικούς σκοπούς. Το Επιστημονικό Πρόγραμμα του ΝΑΤΟ δεσπόστηκε πριν από 40 χρόνια για να ενισχύσει την επιστήμη και την τεχνολογία μέσα στους κόλπους της Ατλαντικής Κοινότητας, όμως σήμερα οικοδομεί μπ στρατωπούς δεσμούς μεταξύ της Συμμαχίας και των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία Σύμπραξη για την Ειρήνη. Το 1999, πάνω από 3.000 επιστήμονες από Συμμαχικές και Εταιρικές χώρες συνεργάστηκαν μεταξύ τους, είπε μέσα από κοινή έρευνα, είπε με την συμμετοχή τους σε εργαστήρια και ινστιτούτα σπουδών, είπε, τέλος, επειδή τους απονεμήθηκαν επιστημονικές υποτροφίες.

Περιγράφοντας την μεταμόρφωση του Επιστημονικού Προγράμματος του ΝΑΤΟ τα τελευταία χρόνια, ο Βοηθός Γενικός Γραμματέας για Επιστημονικές και Περιβαλλοντικές Υποθέσεις, Yves Sillard, διευκρίνισε πως "ο κοινός συνδετικός ιστός του προγράμματος είναι η προώθηση των ανταλλαγών και της εμπιστοσύνης μεταξύ των επιστημόνων από τις 44 χώρες που συμμετέχουν στο Ευρω-Ατλαντικό Συμβούλιο Σύμπραξης, με στόχο την σταθεροποίηση των επιστημονικών κοινήτων στα Εταιρικά κράτη... Δημιουργώντας και ενισχύοντας δεσμούς με την διεθνή επιστημονική κοινότητα, συμβάλλουμε στο μέλλον της σταθερότητας και της ειρήνης."

Ο κύριος Sillard τέθηκε επικεφαλής του Επιστημονικού Προγράμματος στις αρχές του 1998 και από τότε έχει επιδοθεί σε μια μεγάλη προσπάθεια διεύρυνσης της επιστημονικής συνεργασίες με επιστήμονες από Εταιρικές χώρες. Πλαισιωμένος από μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής του ΝΑΤΟ, ταξίδεψε στη

Μόσχα το 1998 για να ολοκληρώσει μια συμφωνία που περιέγραφε τομείς κοινού ερευνητικού ενδιαφέροντος μεταξύ Συμμάχων και Ρώσων επιστημόνων. Η εργασία του στα πλαίσια του Μνημονίου Συναντήσης για την Επιστημονική και Τεχνολογική Συνεργασία μεταξύ ΝΑΤΟ και του Υπουργείου Επιστήμης και Τεχνολογίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας, το οποίο είχαν υπογράψει ο τότε Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ, Δρ Javier Solana, και ο Ρώσος Υφυπουργός Επιστήμης και Τεχνολογίας, Vladislav Nichkov, τον Μάιο του 1998 στο Λουξεμβούργο. Τομείς που συμπεριλήφθηκαν για επιστημονική συνεργασία συμπεριλαμβάνουν βιοτεχνολογία φυτών, φυσική πλάσματος, καθώς και οι προβλέψεις και η πρόληψη φυσικών καταστροφών.

Άλλες πρωτοβουλίες βρίσκονται επίσης σε εξέλιξη, όπως για παράδειγμα ένα πρόγραμμα βιομηχανικής σύμπραξης που αποσκοπεί στην επιτάχυνση της μεταφοράς τεχνολογίας από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια στην βιομηχανία, μια συμφωνία με την

Μια πρακτική εί δειξη των επιδρ σεων της μόλι σης σε έ δάσος στην βι μπχανική περιο της Άνω Σιλεσία στη διάρκεια τη Προχωρημένη Εργαστηρίου π έγινε στο Cieszyn στην Πολωνί τον Σεπτέμβρ tou 1999
(NATO phot

KYPIOTERA ARTHRA ANA SYGTRAFEA

	No	Σελ.		No	Σελ.
AKÇAPAR, Burak: Εκπαιδευτικά Κέντρα της PFP: Βελτιώνοντας την εξάσκηση και την επιμόρφωση στην Σύμπαξη για την Ειρήνη	3	31	HAIN-COLE, Crispin: Η Πρωτοβουλία της Διάσκεψης Κορυφής για τα Όπλα Μαζικής Καταστροφής (WMD): Η αιτιολογία και οι στόχοι	2	33
AHWORTHY, Lloyd: Το νέο λειτουργημα του NATO για την ασφάλεια	4	8	HOMBACH, Bodo: Το Σύμφωνο Σταθερότητας: Ένα νέο ξεκίνημα στα Βαλκάνια	4	20
BALANZINO, Sergio: Η ανθρωπιστική υποστήριξη του NATO προς τα θύματα της κρίσης του Κοσσυφοπεδίου	2	9	JACKSON, Αντιπρότητος Sir Mike: KFOR: Προσφέροντας ασφάλεια για οικοδόμηση ενός καλύτερου μέλλοντος για το Κοσσυφοπεδίο	3	16
BOLAND, Frank: Η Προτοβουλία Αμυντικών Δυνατοτήτων: Το NATO προετοιμάζεται για μελλοντικές προκλήσεις	2	26	KLAIBER, Klaus-Peter: Το Σχέδιο Δράσης για Μελλοντικά Μέλη: Κρατώντας ανοικτή την πόρτα του NATO	2	23
BRING, Ove: Πρόεπι το NATO να πάρει την πρωτοτορία στη διαμόρφωση ενός δόγματος για ανθρωπιστικές επεμβάσεις	3	24	KOUCHNER, Bernard: Η πρόσκληση της επανοικοδόμησης του Κοσσυφοπεδίου	3	12
CLARK, Στρατηγός Wesley: Όταν η ένοπλη βία είναι απαραίτητη: Η στρατιωτική απάντηση του NATO στην κρίση του Κοσσυφοπεδίου	2	14	NYE Jnr, Joseph: Επαναπροσδιορίζοντας την αποστολή του NATO στην Εποχή των Πληροφοριών	4	12
CRAGG, Anthony: Μια νέα Στρατιωτική Αντιληφτη για μια καινούργια εποχή	2	19	OLBOETER, Αντιπρότητος Δρ Hartmut: Ένα νέο Κολέγιο για ένα νέο NATO	3	28
DAHINDEN, Martin: Η πολιτική ασφάλειας της Ελβετίας και ο εταιρικός δεσμός με το NATO	4	24	ROBERTSON, Λόρδος: Το NATO στη νέα χιλιετία	4	3
DALE, Charles J.: Προς μια Σύμπαξη για τον εικοστό πρώτο αιώνα	2	29	RUEB, Matthias: Ανοικοδομώντας το Κοσσυφοπεδίο: Στο σωστό δρόμο -αλλά που οδηγεί;	3	20
DE WITTE, Pol: Ενισχύοντας τη σταθερότητα και την ασφάλεια στο Νότιο Καύκασο	1	14	SCHULTE, Nancy T.: Το Επιστημονικό Πρόγραμμα του NATO ενισχύει τις ανταλλαγές του με Εταίρους	4	29
DINI, Lamberto: Αναλαμβάνοντας την ευθύνη για την ασφάλεια στα Βαλκάνια	3	4	SOLANA, Javier: Η Διάσκεψη Κορυφής της Ουάσινγκτον: Το NATO βαδίζει το λιμπρά προς τον 21ο αιώνα	1	3
DOMÍNGUEZ, Jorge: Αργεντινή, ο Νοτιο-Ατλαντικός εταίρος του NATO	1	7	SOLANA, Javier: Αντιμετωπίζοντας νέες απειλές για την ασφάλεια στην Ευρώπη: Οι αποφάσεις της Διάσκεψης Κορυφής της Ουάσινγκτον και η κρίση του Κοσσυφοπεδίου.	2	3
FRLEC, Boris: Η άποψη της Σλοβενίας για την προώθηση της σταθερότητας στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη	4	16	VAN DER LAAN, Luc: Η συνεργασία NATO-Pοοΐας στην αεράμνη	1	17
GORKA, Sebesty n: Το NATO μετά τη διεύρυνση: Είναι η Συμμαχία σε καλύτερη καπάστα;	3	33	VENTURONI, Ναύαρχος Guido: Οι πρωτοβουλίες της Διάσκεψης Κορυφής της Ουάσινγκτον: Δίνοντας στο NATO τα "εργαλεία" για να επιτελέσει το έργο του στον επόμενο αιώνα	3	8
			ZANDEE, Dick: Πολιτικο-στρατιωτικές άλληλοεπιδράσεις σε ειρηνευτικές επιχειρήσεις	1	10

Μια χάλκινη πλάκα για τον εορτασμό
της 50ης επετείου του ΝΑΤΟ απέκαλύ
φθη στο αρχηγείο του ΝΑΤΟ από
Συμμαχικούς Αρχηγούς των Επιτελείων
στις 9 Νοεμβρίου.

(AP photo)